

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

เป็นปีที่ ๖๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรอาชญากรรม” หมายความว่า คณะบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปที่รวมตัวกันช่วงระยะเวลาหนึ่ง และร่วมกันกระทำการใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระทำความผิดร้ายแรงและเพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม^๑

^๑ ตามอนุสัญญาฯ ข้อ ๒ (ก) “กลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร” หมายถึงกลุ่มที่มีการจัดโครงสร้างของบุคคลสามคนหรือมากกว่าที่ดำรงอยู่เป็นระยะเวลาหนึ่งและที่มีการประสานการดำเนินงานระหว่างกันโดยมีเป้าหมายในการกระทำความผิดอาชญากรรมร้ายแรงหนึ่งอย่างหรือมากกว่า หรือในการกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญานี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

“องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ” หมายความว่า องค์กรอาชญากรรมที่มีการกระทำความผิด ซึ่งมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ความผิดที่กระทำในเขตแดนของรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐ

(๒) ความผิดที่กระทำในรัฐหนึ่ง แต่การเตรียม การวางแผน การสั่งการ การสนับสนุน หรือการควบคุมการกระทำความผิดได้กระทำในอีกรัฐหนึ่ง

(๓) ความผิดที่กระทำในรัฐหนึ่ง แต่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมที่มีการกระทำความผิดมากกว่าหนึ่งรัฐ

(๔) ความผิดที่กระทำในรัฐหนึ่ง แต่ผลของการกระทำที่สำคัญเกิดขึ้นในอีกรัฐหนึ่ง^๒

“ความผิดร้ายแรง” หมายความว่า ความผิดอาญาที่กฎหมายกำหนดโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่สี่ขึ้นไป หรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น^๓

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งอัยการสูงสุด หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งให้ช่วยเหลือพนักงานสอบสวน ในการสืบสวนสอบสวนและป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติตามพระราชบัญญัตินี้

Article 2(a) “Organized criminal group” shall mean a structured group of three or more persons, existing for a period of time and acting in concert with the aim of committing one or more serious crimes or offences established in accordance with this Convention, in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit;

^๒ อนุสัญญาฯ ข้อ ๓ (๒) เพื่อความมุ่งประสงค์ของวรรค ๑ ของข้อนี้ ความผิดมีลักษณะข้ามชาติ หาก

(ก) ความผิดกระทำในรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐ

(ข) ความผิดกระทำในรัฐหนึ่ง แต่มีส่วนที่สำคัญของการเตรียมการ การวางแผน การสั่งการ หรือการควบคุมเกิดขึ้นในอีกรัฐหนึ่ง

(ค) ความผิดกระทำในรัฐหนึ่ง แต่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เป็นความผิดอาญาในรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐ หรือ

(ง) ความผิดกระทำในรัฐหนึ่งแต่มีผลกระทบอย่างสำคัญในอีกรัฐหนึ่ง

Article 3 (2) For the purpose of paragraph 1 of this article, an offence is transnational in nature if:

(a) It is committed in more than one state;

(b) It is committed in one State but a substantial part of its preparation, planning, direction or control takes place in another State;

(c) It is committed in one State but involves an organized criminal group that engages in criminal activities in more than one State; or

(d) It is committed in one State but has substantial effects in another State.

^๓ ตามอนุสัญญาฯ ข้อ ๒ (ข) อาชญากรรมร้ายแรง หมายถึง การกระทำที่เป็นความผิดซึ่งสามารถลงโทษโดยการทำให้สูญเสียเสรีภาพขั้นสูงสุดเป็นเวลาอย่างน้อย ๔ ปี หรือโดยโทษที่รุนแรงกว่าได้

Article 2(b) “Serious crime” shall mean conduct constituting an offence punishable by a maximum deprivation of liberty of at least four years or a more serious penalty

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

อัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ข้อบังคับนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๕ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นสมาชิกหรือเป็นเครือข่ายดำเนินงานขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ
- (๒) สมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดร้ายแรงอันเกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ
- (๓) มีส่วนร่วมกระทำการใด ๆ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกิจกรรมหรือการดำเนินการขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยรู้ถึงวัตถุประสงค์และการดำเนินกิจกรรมหรือโดยรู้ถึงเจตนาที่จะกระทำความผิดร้ายแรงขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติดังกล่าว

(๔) จัดการ สั่งการ ช่วยเหลือ ยุยง อำนาจความสะกดก หรือให้คำปรึกษาในการกระทำความผิดร้ายแรงขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยรู้ถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรมหรือโดยรู้ถึงเจตนาที่จะกระทำความผิดร้ายแรงขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติดังกล่าว

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ^๕

^๕ ตามอนุสัญญาฯ ข้อ ๕ การกำหนดให้การมีส่วนร่วมในกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรเป็นความผิดอาญา

๑. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องรับเอามาตรการทางกฎหมายและมาตรการอื่น ตามที่เห็นจำเป็นมาใช้เพื่อกำหนดให้การกระทำต่อไปนี้เป็นความผิดอาญาเมื่อกระทำโดยเจตนา

(ก) กรณีอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างดังจะกล่าวต่อไปนี้เป็นความผิดอาญาแตกต่างจากความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องกับการพยายามกระทำหรือการกระทำจนสำเร็จในกิจกรรมที่เป็นความผิดอาญา

(๑) การตกลงกับบุคคลหนึ่งหรือมากกว่าเพื่อกระทำอาชญากรรมร้ายแรง เพื่อความมุ่งประสงค์ซึ่งเกี่ยวข้องกับโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการได้รับผลประโยชน์ทางการเงินหรือทางวัตถุอย่างอื่น และหากกฎหมายภายในกำหนดไว้ การตกลงดังกล่าวต้องประกอบกับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการกระทำตามที่ได้ตกลงกันโดยหนึ่งในบุคคลที่มีส่วนร่วมให้การตกลงนั้นเป็นผลสืบหน้าไป หรือประกอบกับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร

(๒) โดยรู้ถึงเป้าหมายและกิจกรรมทั่วไปที่เป็นความผิดอาญาของกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรหรือโดยรู้ถึงเจตนาของกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรที่จะกระทำอาชญากรรมดังกล่าว การดำเนินการของบุคคลผู้มีส่วนร่วมกระทำการใน

ก. กิจกรรมที่เป็นความผิดอาญาของกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร

ข. กิจกรรมอื่นๆของกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรโดยรู้ว่าการเข้ามีส่วนร่วมของบุคคลนั้นจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายในการกระทำความผิดอาญาที่กล่าวข้างต้น

(ข) การจัดการ การสั่งการ การช่วยเหลือ การยุยง การอำนวยความสะดวกหรือการให้คำปรึกษาในการกระทำอาชญากรรมร้ายแรงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร

๒. ความรู้ เจตนา เป้าหมาย ความมุ่งประสงค์หรือการตกลงที่อ้างถึงในวรรค ๑ ของข้อนี้ อาจจะอนุมานได้จากพฤติการณ์ของข้อเท็จจริงที่เป็นภาวะวิสัย

๓. รัฐภาคีที่กฎหมายภายในของตนกำหนดให้ต้องมีการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร เพื่อความมุ่งประสงค์ของความผิดที่กำหนดไว้ในวรรค ๑ (ก) (๑) ของข้อนี้จะต้องทำให้แน่ใจว่ากฎหมายภายในของตนครอบคลุมอาชญากรรมร้ายแรงทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๖ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๕ นอกราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
 ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม^๕

กับกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรภาคีดังกล่าว รวมถึงรัฐภาคีที่กฎหมายภายในของตนกำหนดให้มีการกระทำการตกลงนั้น เป็นผลสืบหน้าไปเพื่อความมุ่งประสงค์ความผิดตามที่กำหนดไว้ในวรรค ๑ (ก) (๑) ของข้อนี้ได้จะต้องแจ้งเรื่องดังกล่าวต่อเลขาธิการสหประชาชาติ ในเวลาที่มีการลงนามหรือมอบสัตยาบันสาร หรือสารยอมรับหรือสารให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสารของอนุสัญญานี้

Article 5 Criminalization of participation in an organized criminal group

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) Either or both of the following as criminal offences distinct from those involving the attempt or completion of the criminal activity:

(i) Agreeing with one or more other persons to commit a serious crime for a purpose relating directly or indirectly to the obtaining of a financial or other material benefit and, where required by domestic law, involving an act undertaken by one of the participants in furtherance of the agreement or involving an organized criminal group;

(ii) Conduct by a person who, with knowledge of either the aim and general criminal activity of an organized criminal group or its intention to commit the crimes in question, takes an active part in:

a. Criminal activities of the organized criminal group;

b. Other activities of the organized criminal group in the knowledge that his or her participation will contribute to the achievement of the above-described criminal aim;

2. The knowledge, intent, aim, purpose or agreement referred to in paragraph 1 of this article may be inferred from objective factual circumstances.

3. States Parties whose domestic law requires involvement of an organized criminal group for purposes of the offences established in accordance with paragraph 1 (a) (i) of this article shall ensure that their domestic law covers all serious crimes involving organized criminal groups. Such States Parties, as well as States Parties whose domestic law requires an act in furtherance of the agreement for purposes of the offences established in accordance with paragraph 1 (a) (i) of this article, shall so inform the Secretary-General of the United Nations at the time of their signature or of deposit of their instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention

^๕ หลักการลงโทษการกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๕ สอดคล้องกับหลักการที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาพาเลอโรโม ข้อ ๑๕ เรื่องเขตอำนาจใน ข้อ ๑๕ ๒.(๑), ข้อ ๑๕ ๔. (Article 15 (2) (i), 15 (4))

อนุสัญญาฯ ข้อ ๑๕ เขตอำนาจ

๒. ภายใต้ข้อ ๔ ของอนุสัญญานี้ รัฐภาคีอาจกำหนดเขตอำนาจของตนเหนือความผิดใดๆ เมื่อ

(ข) ความผิดนั้นกระทำโดยคนชาติของรัฐภาคีนั้นหรือโดยบุคคลไร้สัญชาติซึ่งมีถิ่นที่อยู่ปกติในดินแดนของตน หรือ

(ค) เมื่อความผิดนั้นเป็น

(๑) หนึ่งในบรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในข้อ ๕ วรรค ๑ ของอนุสัญญานี้และเป็นความผิดที่กระทำนอกดินแดนของตน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการกระทำความผิดร้ายแรงภายในดินแดนของตน

๔. รัฐภาคีและรัฐอาจรับเอกราชการตามนี้อาจจำเป็นด้วยที่จะบัญญัติให้ตนมีเขตอำนาจเหนือความผิดตามที่อนุสัญญานี้ครอบคลุมถึง เมื่อผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นปรากฏตัวอยู่ในดินแดนของตน และรัฐภาคีนั้นมิได้ส่งตัว ผู้นั้นในฐานะผู้ร้ายข้ามแดน

Article 15 Jurisdiction

2. Subject to article 4 of this Convention, a State Party may also establish its jurisdiction over any such offence when:

(a) The offence is committed against a national of that State Party:

มาตรา ๗ ถ้าผู้กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติคนหนึ่งคนใด ได้ลงมือกระทำความผิดร้ายแรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาตินั้น ผู้กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ที่อยู่ด้วยในขณะกระทำความผิดร้ายแรง หรือร่วมประชุมแต่ไม่ได้ คัดค้านในการตกลงให้กระทำความผิดร้ายแรงนั้น รวมทั้งบรรดา หัวหน้า ผู้จัดการ และผู้มีตำแหน่งหน้าที่ ในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาตินั้น ต้องระวางโทษตามที่ได้บัญญัติไว้สำหรับความผิดร้ายแรงนั้นทุกคน

มาตรา ๘ ผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหาร หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าพนักงาน กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของ สถาบันการเงิน หรือกรรมการขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ กระทำความผิดตามหมวดนี้ ต้องระวางโทษ เป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น^๖

(b) The offence is committed by a national of that State Parry or a Stateless person who has his or her his or her habitual residence in its territory; or

(c) The offence is;

(i) One of those established in accordance with article 5, paragraphs I, of this Convention and committed outside its territory with a view to the commission of a serious crime within its territory;

4. Each State Parry may also adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offence covered by this convention when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him or her.

^๖อนุสัญญาฯ ข้อ ๘ (๑),(๓),(๔) และข้อ ๙ (๒) เป็นมาตรการบังคับซึ่งกำหนดให้รัฐภาคีบัญญัติให้การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เรียก - รับผลประโยชน์อันมิชอบ ฯลฯ เป็นความผิด

อนุสัญญาฯ ข้อ ๘ การกำหนดให้การฉ้อราษฎร์บังหลวงเป็นความผิดอาญา

๑. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องรับเอามาตรการทางกฎหมายและมาตรการอื่นมาใช้ตามความจำเป็นเพื่อกำหนดให้การกระทำดังต่อไปนี้ เป็นความผิดอาญา เมื่อกระทำโดยเจตนา

(ก) การสัญญา การเสนอให้หรือการให้ผลประโยชน์ที่ไม่พึง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐโดยตรงหรือโดยอ้อมสำหรับตัวเจ้าหน้าที่เอง หรือบุคคลอื่นหรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่นั้นกระทำหรือละเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่

(ข) การเรียกหรือยอมรับผลประโยชน์ที่ไม่พึงได้รับของตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยตรงหรือโดยอ้อมสำหรับเจ้าหน้าที่เองหรือบุคคลอื่น หรือหน่วยงานอื่น ให้เจ้าหน้าที่นั้นกระทำการหรือละเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่

๓. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องรับเอามาตรการเช่นว่าตามความจำเป็นด้วย เพื่อกำหนดให้การมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดที่กำหนดไว้ใน ข้อนี้เป็นความผิดอาญาในฐานะตัวการร่วม

๔. เพื่อความมุ่งประสงค์ของวรรค ๑ ของข้อนี้และข้อ ๙ ของอนุสัญญานี้ให้ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคล ผู้ให้บริการสาธารณะตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายในและตามที่ใช้อยู่ในกฎหมายอาญาของรัฐภาคีซึ่งบุคคลนั้นปฏิบัติหน้าที่

อนุสัญญาฯ ข้อ ๙ มาตรการต่อต้านการฉ้อราษฎร์บังหลวง

๒. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องใช้มาตรการเพื่อให้แน่ใจได้ถึง การดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยหน่วยงานของตนในการป้องกันการตรวจจับและการลงโทษการฉ้อราษฎร์บังหลวงของเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งการจัดให้หน่วยงานเช่นว่ามีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอเพื่อสกัดกั้น การแทรกแซงจากอิทธิพลที่ไม่เหมาะสมในการดำเนินการของหน่วยงานเหล่านั้น

Article 8 Criminalization of corruption

มาตรา ๙ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ผู้ใดกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการอันเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดตามหมวดนี้ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

หมวด ๒

การสืบสวนสอบสวนคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินคดีต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ได้ เพียงแต่แจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ

การดำเนินการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่จะดำเนินการ

(๑) ใ้สวนข้อเท็จจริงเอง ในกรณีเช่นว่านี้ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบส่งสำนวนการสอบสวน และพยานหลักฐานที่ได้มาจากการสอบสวนเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจถือสำนวนการสอบสวนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ หรือ

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) The promise, offering or giving to a public official, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties:

(b) The solicitation or acceptance by a public official, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties:

3. Each State Party shall also adopt such measures as may be necessary to establish as a criminal offence participation as an accomplice in an offence established in accordance with this article

4. For the purposes of paragraph 1 of this article and article 9 of this Convention, “public official” shall mean a public official or a person who provides a public service as defined in the domestic law and as applied in the criminal law of the State Party in which the person in question performs that function.

Article 9 Measures against corruption

2. Each State Party shall take measures to ensure effective action by its authorities in the prevention, detection and punishment of the corruption of public officials, including providing such authorities with adequate independence to deter the exertion of inappropriate influence on their actions.

(๒) มอบหมายให้พนักงานไต่สวนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบก็ได้

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปได้ เว้นแต่คณะกรรมการคดีพิเศษได้มีมติให้คดีดังกล่าวต้องดำเนินการโดยกรมสอบสวนคดีพิเศษ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการ

มาตรา ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ให้อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตกลงกันเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

(๑) วิธีปฏิบัติระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การดำเนินการเกี่ยวกับหมายเรียกและหมายอาญา การจับ การควบคุม การขัง การค้น หรือการปล่อยชั่วคราว การสืบสวน การสอบสวน การเปรียบเทียบ การส่งมอบคดี และการดำเนินการอื่นเกี่ยวกับคดีอาญาในระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา

(๒) ขอบเขตความรับผิดชอบของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ พนักงานสอบสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ในการสืบสวนและสอบสวนคดี ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่ง ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผลกระทบของการกระทำความผิด และประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญาได้อย่างทั่วถึง ในการนี้อาจกำหนดให้กรณีใดต้องดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วยก็ได้

(๓) การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ

(๔) การสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนและสอบสวนคดี

(๕) เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ

เมื่อมีข้อตกลงตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติตามข้อตกลงนั้น ถ้าข้อตกลงดังกล่าวเป็นการกำหนดหน้าที่ในระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้ถือว่า การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นการดำเนินการของผู้มีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้มอบหมาย แล้วแต่กรณี อาจขอให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็น

ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถาน หรือสถานที่อื่นใด เพื่อตรวจค้น เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิด หรือใช้เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิด หรือมีบุคคล วัตถุ และสิ่งของซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี ได้ซุกซ่อนอยู่ในเคหสถานหรือสถานที่ดังกล่าว ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากปล่อยให้เนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ทรัพย์สินหรือพยานหลักฐานดังกล่าวอาจถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

(๓) ค้นบุคคล หรือยานพาหนะที่มีเหตุสงสัยตามสมควรว่ามีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ซุกซ่อนอยู่

(๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ค้นพบหรือส่งมาดังกล่าวไว้ใน (๑) (๒) และ (๓)

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นปฏิบัติตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนดโดยแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้นและให้แสดงบัตรประจำตัวและเอกสารที่ให้อำนาจในการตรวจค้น และเหตุอันควรเชื่อที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้เป็นหนังสือให้ไว้แก่ผู้ครอบครองเคหสถาน หรือสถานที่ค้นนั้น เว้นแต่ไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ก็ให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ขอร้องมาเป็นพยาน ในกรณีดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นส่งมอบสำเนาเอกสารและหนังสือนั้นให้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ดังกล่าวทันทีที่สามารถกระทำได้และหากเป็นการค้นในเวลากลางคืน จะต้องมีข้าราชการอัยการชั้น ๓ ขึ้นไป หรือข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่สารวัตรหรือเทียบเท่า ขึ้นไป เป็นหัวหน้าในการดำเนินการ

ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นส่งสำเนาบันทกเหตุอันควรเชื่อตามวรรคสอง และสำเนาบันทกการตรวจค้นและบัญชีทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดต่อศาลจังหวัดที่มี

อำนาจเหนือท้องที่ที่ทำการค้น หรือศาลอาญาในเขตกรุงเทพมหานครภายในสี่สิบแปดชั่วโมงหลังจากสิ้นสุดการตรวจค้น เพื่อเป็นหลักฐาน

พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนด โดยทำเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น

มาตรา ๑๕ การเก็บรักษาและจัดการทรัพย์สินที่พนักงานสอบสวนได้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๑๔ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนด

ในกรณีที่ทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งไม่เหมาะสมที่จะเก็บรักษาไว้หรือหากเก็บรักษาไว้จะเป็นภาระแก่ทางราชการมากกว่าการนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น พนักงานสอบสวนอาจสั่งให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือบุคคลใดรับทรัพย์สินนั้นไปดูแลและใช้ประโยชน์โดยมีประกันหรือหลักประกันหรือให้นำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาดหรือนำไปใช้ประโยชน์ของทางราชการแล้วรายงานให้อัยการสูงสุดทราบก็ได้

การให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือบุคคลใดรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์ การนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาดหรือการนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ของทางราชการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนด

ถ้าความปรากฏในภายหลังว่า ทรัพย์สินที่นำออกขายทอดตลาดหรือนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการตามวรรคสอง มิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดให้คืนทรัพย์สินนั้นพร้อมทั้งชดเชยค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนด ให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ถ้าไม่อาจคืนทรัพย์สินได้ ให้ชดเชยราคาทรัพย์สินนั้นตามราคาประเมินได้ในวันที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือตามราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในจำนวนเงินที่ได้รับคืนหรือชดเชยราคาแล้วแต่กรณี

การประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพตามวรรคสี่ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนด^๗

^๗ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๕/๑ “ในระหว่างสอบสวน สิ่งของที่เจ้าพนักงานได้ยึดไว้ซึ่งมิใช่ทรัพย์สินที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิด ถ้ายังไม่ได้นำสืบหรือแสดงเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดี เจ้าของหรือผู้ซึ่งมีสิทธิเรียกร้องขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ อาจยื่นคำร้องต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อขอรับสิ่งของนั้นไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์โดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้

การสั่งคืนสิ่งของตามวรรคหนึ่งจะต้องไม่กระทบถึงการใช้สิ่งของนั้นเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงในภายหลัง ทั้งนี้ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีคำสั่งโดยมิชักช้า โดยอาจเรียกประกันจากผู้ยื่นคำร้องหรือกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดให้บุคคลนั้นปฏิบัติ และหากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือบุคคลดังกล่าวไม่ยอมคืนสิ่งของนั้นเมื่อมีคำสั่งให้คืน ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี มีอำนาจยึดสิ่งของนั้นกลับคืนและบังคับตามสัญญาประกันเช่นว่านั้นได้ วิธีการยื่นคำร้อง เงื่อนไขและการอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่การสืบสวน สอบสวนความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้มีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อความปลอดภัยเท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ การมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ และอุปกรณ์เกี่ยวข้องดังกล่าว ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนด

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรเชื่อว่า เอกสารหรือข้อมูลข่าวสารซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้ เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พนักงานสอบสวน ซึ่งได้รับอนุมัติจากอัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี อาจยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้ได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใดประกอบเหตุผล และความจำเป็นดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดหรือจะมีการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

(๒) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

(๓) ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาสั่งอนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวัน โดยกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารในสิ่งที่สื่อสารตามคำสั่งดังกล่าวจะต้องให้ความร่วมมือเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรานี้ ภายหลังจากมีคำสั่งอนุญาต หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าเหตุผลความจำเป็นไม่เป็นไปตามที่ระบุหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาอาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งอนุญาตหรือขยายระยะเวลาอนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว ให้รายงานการดำเนินการให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาทราบ

บรรดาข้อมูลที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาเฉพาะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งและให้ใช้ประโยชน์ในการสืบสวน หรือใช้เป็นพยานหลักฐานเฉพาะในการดำเนินคดีดังกล่าวเท่านั้น ส่วนข้อมูลข่าวสารอื่นให้ทำลายเสียทั้งสิ้น ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนด

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่อนุญาต ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลชั้นต้นที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคือศาลดังกล่าวได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการไม่อนุญาตและให้ศาลพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาต ศาลอาจเรียกประกันหรือกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดได้ตามที่เห็นสมควร คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้บุคคลใดที่ดำเนินการตามมาตรา ๑๗ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มา เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๗ และเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

มาตรา ๑๙ ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี มอบหมายให้บุคคลใดจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือปฏิบัติการอำพรางเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อัยการสูงสุดกำหนดในข้อบังคับ

การปฏิบัติการอำพราง หมายความว่า การดำเนินการทั้งหลายเพื่อปิดบังสถานะหรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินการโดยลวงผู้อื่นให้เข้าใจไปในทางอื่น หรือเพื่อมิให้รู้ความจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการปฏิบัติการอำพรางตามวรรคหนึ่งให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย^๕

^๕ ตามอนุสัญญาฯ ข้อ ๒๐ เทคนิคการสืบสวนสอบสวนพิเศษ

๑. หากการกระทำได้ตามหลักการพื้นฐานของระบบกฎหมายภายใน รัฐภาคีแต่ละรัฐ จะต้องใช้มาตรการที่จำเป็นเพื่อให้มีการใช้อย่างเหมาะสมซึ่งการจัดส่งภายใต้การควบคุมภายในความเป็นไปได้และภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายภายในของรัฐภาคีนั้น และเมื่อเห็นสมควรเพื่อให้มีการใช้เทคนิคการสืบสวนสอบสวนพิเศษอย่างอื่น เช่น การเฝ้าติดตามโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือการเฝ้าติดตามในรูปแบบอื่นๆ และการปฏิบัติการลับโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐนั้นภายในดินแดนของตนเพื่อความมุ่งประสงค์ในการต่อต้านอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพก็ได้

๒. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการสืบสวนสอบสวนความผิดที่อนุสัญญานี้ครอบคลุมถึงรัฐภาคีจะได้รับการส่งเสริมให้ทำความตกลงหรือข้อตกลงทวิภาคีหรือพหุภาคีที่เหมาะสมตามความเป็นจริง เพื่อใช้เทคนิคการสืบสวนสอบสวนพิเศษเหล่านั้น ในบริบทของความร่วมมือในระดับระหว่างประเทศ จะต้องจัดทำและถือปฏิบัติตามความตกลงหรือข้อตกลงนั้นโดยสอดคล้องกับหลักการความเท่าเทียมกันของอธิปไตยแห่งรัฐอย่างเต็มที่ และจะต้องมีการดำเนินการอย่างเคร่งครัดตามข้อกำหนดของความตกลงหรือข้อตกลงเหล่านั้น

๓. ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงหรือการจัดการดังที่ระบุไว้ในวรรค ๒ ของข้อนี้ การตัดสินใจที่จะใช้เทคนิคการสืบสวนสอบสวนพิเศษดังกล่าวในระดับระหว่างประเทศจะต้องกระทำเป็นรายกรณีไป และหากมีความจำเป็นอาจนำข้อตกลงและความเข้าใจระหว่างกันในเรื่องทางการเงินมาพิจารณาด้วย โดยคำนึงถึงเขตอำนาจของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง

๔. การตัดสินใจที่จะใช้การจัดส่งภายใต้การควบคุมในระดับระหว่างประเทศอาจให้รวมถึงวิธีการ เช่น การสกัดและอนุญาตให้สิ่งของยังคงสภาพเดิม หรือมีการเคลื่อนย้ายหรือสับเปลี่ยนทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้ด้วยความยินยอมของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง

Article 20 Special investigative techniques

1. If permitted by the basic principles of its domestic legal system, each State Party shall, within its possibilities and under the conditions prescribed by its domestic law, take the necessary measures to allow for the appropriate use of controlled delivery and, where it deems appropriate, for the use of other special investigative techniques, such as electronic or other forms of surveillance and undercover operations, by its competent authorities in its territory for the purpose of effectively combating organized crime.

2. For the purpose of investigating the offences covered by this Convention, States Parties are encouraged to conclude, when necessary, appropriate bilateral or multilateral agreements or arrangements for using such special investigative techniques in the context of cooperation at the international level. Such agreements or arrangements shall be concluded and implemented in full compliance with the principle of sovereign equality of States and shall be carried out strictly in accordance with the terms of those agreements or arrangements.

มาตรา ๒๐ ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี มีอำนาจให้มีการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม

การเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม หมายความว่า วิธีการอนุญาตให้ของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัย ผ่านออกไปจาก ผ่าน หรือเข้าไปสู่เขตแดนของรัฐหนึ่งหรือมากกว่ารัฐหนึ่ง โดยการรับรู้และอยู่ภายใต้การติดตามดูแลของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เพื่อการสืบสวนสอบสวนความผิดและเพื่อระบุตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาต การอนุญาต และการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในข้อบังคับดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจด้วย

การกระทำและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการกระทำของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา นี้ ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้^๔

มาตรา ๒๑ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใด เฉพาะในการสะกดรอยผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดหรือจะกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อสืบสวน จับกุม แสวงหา และรวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่อัยการสูงสุดกำหนด

3. In the absence of an agreement or arrangement as set forth in paragraph 2 of this article, decisions to use such special investigative techniques at the international level shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the States Parties concerned.

4. Decisions to use controlled delivery at the international level may, with the consent of the States Parties concerned, include methods such as intercepting and allowing the goods to continue intact or be removed or replaced in whole or in part.

^๔ ตามอนุสัญญาฯ ข้อ ๒ (ฉ) “การจัดส่งภายใต้การควบคุม” หมายถึง วิธีการอนุญาตให้ของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยผ่านออกไปจาก หรือเข้าไปสู่เขตแดนของรัฐหนึ่งหรือมากกว่ารัฐหนึ่ง โดยการรับรู้และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เพื่อการสืบสวนสอบสวนความผิดและเพื่อระบุตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น

Article 2 (i) “Controlled delivery” shall mean the technique of allowing illicit or suspect consignments to pass out of, through or into the territory of one or more States, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to the investigation of an offence and the identification of persons involved in the commission of the offence.

มาตรา ๒๒ ให้การกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน^{๑๐}

^{๑๐} ตามอนุสัญญาฯ ข้อ ๖, ๗ ซึ่งบัญญัติว่า แปลเป็นไทยได้ว่า

อนุสัญญาฯ ข้อ ๖ การกำหนดให้การฟอกทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำอาชญากรรมเป็นความผิดอาญา

๑. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องรับเอามาใช้ในลักษณะที่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของกฎหมายภายในของตนซึ่งมาตรการทางกฎหมายและมาตรการอื่น ตามที่จำเป็นเพื่อกำหนดให้การกระทำต่อไปนี้เป็นความผิดทางอาญาเมื่อกระทำโดยเจตนา

(ก) (๑) การแปรสภาพหรือโอนทรัพย์สินโดยรู้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำอาชญากรรมเพื่อความมุ่งประสงค์ในการปกปิดหรืออำพรางแหล่งกำเนิดซึ่งผิดกฎหมายของทรัพย์สิน หรือเพื่อช่วยเหลือบุคคลใดๆ ซึ่งเกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานเพื่อหลบเลี่ยงผลตามกฎหมายอันเกิดจากการกระทำของตน

(๒) การปกปิดหรืออำพรางลักษณะอันแท้จริง แหล่งที่มา สถานที่ตั้ง การจำหน่าย การเคลื่อนย้ายหรือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินหรือสิทธิที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน โดยรู้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำอาชญากรรม

(ข) ภายใต้แนวความคิดพื้นฐานของระบบกฎหมายของรัฐภาคีนั้น

(๑) การได้มา การครอบครอง หรือการใช้ทรัพย์สิน โดยในขณะที่รับทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำอาชญากรรม

(๒) การมีส่วนร่วม การมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือการสมคบกันกระทำ พยายามกระทำและช่วยเหลือ ยุยงสนับสนุน ให้ความสะดวกและให้คำปรึกษาแนะนำในการกระทำความผิดใดๆ ที่กำหนดไว้ตามข้อนี้

๒. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการนำไปปฏิบัติหรือใช้บังคับวรรค ๑ ของข้อนี้

(ก) รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องพยายามใช้บังคับวรรค ๑ ของข้อนี้กับกลุ่มความผิดมูลฐานโดยกว้างที่สุด

(ข) รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องรวบรวมความผิดร้ายแรงทั้งหมดตามที่ระบุในข้อ ๒ ของอนุสัญญานี้และความผิดตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ ข้อ ๘ และข้อ ๒๓ ของอนุสัญญาให้เป็นความผิดมูลฐานด้วย ในกรณีที่กฎหมายของรัฐภาคีกำหนดรายชื่อฐานความผิดของมูลฐานที่เจาะจง รัฐภาคีเหล่านั้นจะต้องรวมกลุ่มความผิดทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรไว้ในรายชื่อฐานความผิดดังกล่าว

(ค) เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุวรรค (ข) ความผิดมูลฐานจะต้องรวมถึงความผิดที่กระทำทั้งในและนอกเขตอำนาจของรัฐภาคีนั้น อย่างไรก็ตาม ความผิดที่กระทำนอกเขตอำนาจของรัฐภาคีจะเป็นความผิดมูลฐานต่อเมื่อการกระทำที่เกี่ยวข้องเป็นความผิดอาญาภายใต้กฎหมายภายในของรัฐที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น และจะเป็นความผิดอาญาภายใต้กฎหมายภายในของรัฐภาคีที่นำข้อบทนี้ไปปฏิบัติหรือใช้บังคับหากการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดขึ้นในรัฐภาคีนั้น

(ง) รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องจัดส่งสำเนาตัวบทกฎหมายของตนซึ่งทำให้ข้อนี้มีผลใช้บังคับ รวมทั้งสำเนาของการแก้ไขใดๆ ของกฎหมายที่เกิดขึ้นในภายหลัง หรือคำอธิบายดังกล่าวแก่เลขาธิการสหประชาชาติ

(จ) ถ้าถูกกำหนดโดยหลักกฎหมายภายในขั้นพื้นฐานของรัฐภาคี กฎหมายภายในของรัฐภาคีนั้นอาจกำหนดว่าความผิดตามที่ระบุไว้ในวรรค ๑ ของข้อนี้ไม่ใช้บังคับแก่บุคคลผู้กระทำความผิดมูลฐาน

(ฉ) ความรู้ เจตนา หรือความมุ่งประสงค์ ที่กำหนดไว้เป็นองค์ประกอบของความผิดตามที่ระบุไว้ในวรรค ๑ ของข้อนี้ อาจจะอนุมานได้จากพฤติการณ์ของข้อเท็จจริงที่เป็นภาวะวิสัย

Article 6 Criminalization of the laundering of proceeds of crime

1. Each State Party shall adopt, in accordance with fundamental principles of its domestic law, such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) (i) The conversion or transfer of property, knowing that such property is the proceeds of crime, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of helping any person who is involved in the commission of the predicate offence to evade the legal consequences of his or her action;

(ii) The concealment or disguise of the true nature, source, location, disposition, movement or ownership of or rights with respect to property, knowing that such property is the proceeds of crime;

(b) Subject to the basic concepts of its legal system:

(i) The acquisition, possession or use of property, knowing, at the time of receipt, that such property is the proceeds of crime;

(ii) Participation in, association with or conspiracy to commit, attempts to commit and aiding, abetting, facilitating and counseling the commission of any of offences established in accordance with this article.

2. For purposes of implementing or applying paragraph 1 of this article:

(a) Each State Party shall seek to apply paragraph 1 of this article to widest range of predicate offences;

(b) Each State Party shall include as predicate offences all serious crime as defined in article 2 of this Convention and the offences established in accordance with article 5, 8 and 23 of this Convention. In the case of States Parties whose legislation sets out a list of specific predicate offences, they shall, at a minimum, include in such list a comprehensive range of offences associated with organized criminal groups;

(c) For the purposes of subparagraph (b), predicate offences shall include offences committed both within and outside the jurisdiction of the State Party in question. However, offences committed outside the jurisdiction of a State Party shall constitute predicate offences only when the relevant conduct is a criminal offence under the domestic law of the State where it is committed and would be a criminal offence under the domestic law of the State Party implementing or applying this article had it been committed there;

(d) Each State Party shall furnish copies of its laws that give effect to this article and of any subsequent changes to such laws or a description thereof to the Secretary-General of the United Nations;

(e) If required by fundamental principles of the domestic law of a State Party, it may be provided that the offences set forth in paragraph 1 of this article do not apply to the persons who committed the predicate offence;

(f) Knowledge, intent or purpose required as an element of an offence set forth in paragraph 1 of this article may be inferred from objective factual circumstances.

อนุสัญญาฯ ข้อ ๗ มาตรการต่อต้านการฟอกเงิน

๑. ภูมิภาคแต่ละรัฐ

(ก) จะต้องจัดตั้งระบบการควบคุมและกำกับดูแลภายในประเทศอย่างครบถ้วนสำหรับธนาคารและสถาบันการเงินที่มีไซเบอร์และในกรณีที่เหมาะสมสำหรับองค์กรอื่นโดยเฉพาะองค์กรที่อาจเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินได้ง่าย เฝ้าที่จะสามารถกระทำได้เพื่อป้องกันและตรวจพบการฟอกเงินทุกรูปแบบ ซึ่งระบบดังกล่าวจะต้องเน้นข้อกำหนดเรื่องการแสดงตัวของลูกค้า การเก็บรักษาบันทึกและการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

(ข) โดยไม่กระทบต่อบัญญัติข้อ ๑๘ และข้อ ๒๗ ของอนุสัญญานี้ จะต้องทำให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่บริหารควบคุม บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่อื่นที่มีหน้าที่ต่อต้านการฟอกเงิน (และในกรณีที่เหมาะสมให้รวมถึงเจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการตามกฎหมายภายใน) มีความสามารถที่จะร่วมมือและแลกเปลี่ยนข้อมูลในระดับประเทศและระหว่างประเทศภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายภายใน และเพื่อจุดหมายดังกล่าวจะต้องพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานข่าวกรองทางการเงิน เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางระดับประเทศสำหรับการรวบรวมวิเคราะห์และแจกจ่ายข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่อาจเป็นการฟอกเงิน

๒. ภูมิภาคจะต้องพิจารณานำมาปฏิบัติซึ่งมาตรการที่เป็นไปได้เพื่อตรวจพบและเฝ้าดูการเคลื่อนย้ายข้ามเขตแดนของตนซึ่งเงินสดและตราสารเปลี่ยนมือได้ที่เหมาะสม ภายใต้การป้องกันและเพื่อป้องกันการใช้อุปกรณ์อย่างเหมาะสม และโดยไม่ขัดขวางในทางใดต่อการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่ชอบด้วยกฎหมาย มาตรการเหล่านั้นอาจรวมถึงข้อกำหนดที่ให้กับบุคคลและธุรกิจรายงานการโอนข้ามเขตแดนซึ่งเงินสดและตราสารเปลี่ยนมือได้ที่เหมาะสมในปริมาณมากข้ามเขตแดน

๓. ในการจัดตั้งระบบการควบคุมและกำกับดูแลภายในประเทศภายใต้ข้อกำหนดของข้อนี้ และโดยไม่กระทบต่อข้ออื่นใดของอนุสัญญานี้ ขอให้ภูมิภาคนี้การกระทำริเริ่มที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการฟอกเงินขององค์กรระดับภูมิภาค ระดับระหว่างภูมิภาคและองค์การพหุภาคีมาใช้เป็นแนวทาง

๔. ภูมิภาคจะต้องพยายามพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับอนุภูมิภาคและระดับทวิภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการฝ่ายบังคับใช้กฎหมาย และฝ่ายควบคุมดูแลการเงินเพื่อที่จะต่อต้านการฟอกเงิน

Article 7 Measures to combat money-laundering

1. Each State Party:

(a) Shall institute a comprehensive domestic regulatory and supervisory regime for banks and non-bank financial institutions and, where appropriate, other bodies particularly susceptible to money-laundering, within its competence, in order to deter and detect all forms of money-laundering, which regime shall emphasize requirements for customer identification, record-keeping and the reporting of suspicious transactions;

หมวด ๓

ความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินคดี

มาตรา ๒๓ ในระหว่างการสอบสวนคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หากผู้ต้องหาให้ข้อมูลเองโดยสมัครใจต่อพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับกิจกรรมและการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีต่อหัวหน้าหรือผู้มีบทบาทสำคัญในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้พนักงานสอบสวนบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนต่ออัยการสูงสุด

ถ้าอัยการสูงสุดเห็นว่าข้อมูลที่ได้รับจากผู้ต้องหาเป็นข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ตามความในวรรคหนึ่ง ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจใช้ดุลพินิจออกคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหานั้นทุกข้อหาหรือบางข้อหา ก็ได้

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีแล้ว หากการให้ข้อมูลดังกล่าวในวรรคหนึ่งได้กระทำในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกคำสั่งถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ ถอนฎีกา หรือไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ในความผิดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนแล้วแต่กรณีทั้งนี้ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(b) Shall, without prejudice to articles 18 and 27 of this Convention, ensure that administrative, regulatory, law enforcement and other authorities dedicated to combating money-laundering (including, where appropriate under domestic law, judicial authorities) have the ability to cooperate and exchange information at the national and international levels within the conditions prescribed by its domestic law and, to that end, shall consider the establishment of a financial intelligence unit to serve as a national centre for the collection, analysis and dissemination of information regarding potential money-laundering.

2. States Parties shall consider implementing feasible measures to detect and monitor the movement of cash and appropriate negotiable instruments across their borders, subject to safeguards to ensure proper use of information and without impeding in any way the movement of legitimate capital. Such measures may include a requirement that individuals and businesses report the cross-border transfer of substantial quantities of cash and appropriate negotiable instruments.

3. In establishing a domestic regulatory and supervisory regime under the terms of this article, and without prejudice to any other article of this Convention, States Parties are called upon to use as a guideline the relevant initiatives of regional, interregional and multilateral organizations against money-laundering.

4. States Parties shall endeavour to develop and promote global, regional, subregional and bilateral cooperation among judicial, law enforcement and financial regulatory authorities in order to combat money-laundering.

มาตรา ๒๔ ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสามแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดขัดขวางการสืบสวน การสอบสวน การฟ้องร้อง หรือการดำเนินคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยานเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นไม่ไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือไม่ไปศาล เพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือมิให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๒) ใช้กำลังบังคับ ชู่เชิญ ช่มชู่ ช่มชื่นใจ หลอกลวง หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่น เพื่อมิให้ผู้เสียหายหรือพยานไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือมิให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไข เปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๔) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ หรือ

(๕) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู้ใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวนเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่^{๑๑}

มาตรา ๒๗ เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่อื่นใด ตามมาตรา ๑๔ (๑) ซึ่งขัดขืนไม่ยินยอมโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่อื่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งบัญชี เอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามมาตรา ๑๔ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดยพนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานอัยการซึ่งเข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ หรือผู้ซึ่งเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๗ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

^{๑๑} ตามอนุสัญญาฯ ข้อ ๒๓ การกำหนดให้การขัดขวางความยุติธรรมเป็นความผิดอาญา

รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องรับเอามาตรการทางกฎหมายหรืออื่นๆเท่าที่จำเป็นเพื่อกำหนดให้เป็นความผิดอาญา เมื่อกระทำโดยเจตนา ซึ่ง
(ก) การใช้กำลังทางกายภาพ การข่มขู่หรือการทำให้กลัว หรือการให้สัญญา ยื่นข้อเสนอหรือให้ประโยชน์ที่มีหวังได้เพื่อจูงใจให้ให้การเท็จ หรือเพื่อแทรกแซงการให้การหรือการเสนอพยานหลักฐานในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่อนุสัญญานี้ครอบคลุมถึง

(ข) การใช้กำลังทางกายภาพ การข่มขู่ หรือการทำให้กลัวเพื่อแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในงานยุติธรรม หรือเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่อนุสัญญานี้ครอบคลุมถึง ไม่มีข้อความใดในอนุวรรคนี้ที่จะทำเสื่อมสิทธิของรัฐภาคีที่จะมีกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ประเภทอื่นของรัฐ

Article 23 Criminalization of obstruction of justice

Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) The use of physical force, threats or intimidation or the promise, offering or giving of an undue advantage to induce false testimony or to interfere in the giving of testimony or the production of evidence in a proceeding in relation to the commission of offences covered by this Convention;

(b) The use of physical force, threats or intimidation to interfere with the exercise of official duties by a justice or law enforcement official in relation to the commission of offences covered by this Convention. Nothing in this subparagraph shall prejudice the right of States Parties to have legislation that protects other categories of public officials.

มาตรา ๓๐ ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๑ กระทำการนอกเหนือวัตถุประสงค์ในการสืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ให้ผู้นั้นไม่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าการกระทำนั้นเป็นความผิดอาญา ให้ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๓๑ ผู้ใดยกย่าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ชอนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารหรือบันทึกข้อมูล หรือทรัพย์สินที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ นิติบุคคลใดกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดของนิติบุคคลตามวรรคหนึ่งเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ^{๑๒}

^{๑๒} ตามอนุสัญญาฯ ข้อ ๑๐ ความรับผิดชอบของนิติบุคคล

๑. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องรับเอามาตรการเช่นว่าตามความจำเป็นซึ่งสอดคล้องกับหลักการทางกฎหมายของตน เพื่อกำหนดความรับผิดชอบของนิติบุคคล สำหรับการมีส่วนร่วมในอาชญากรรมร้ายแรงที่เกี่ยวกับกลุ่มอาชญากรที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรและสำหรับความผิดที่บัญญัติไว้โดยสอดคล้องกับข้อ ๕, ๖, ๘ และ ๒๓ ของอนุสัญญานี้

๒. ภายใต้บังคับของหลักกฎหมายของรัฐภาคี ความรับผิดชอบของนิติบุคคลอาจเป็นความรับผิดทางอาญา ทางแพ่งหรือทางปกครอง

๓. ความรับผิดเช่นว่านี้จะต้องไม่กระทบกระเทือนความรับผิดทางอาญาของบุคคลธรรมดาซึ่งกระทำความผิดดังกล่าว

๔. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องทำให้แน่ใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งว่านิติบุคคลซึ่งรับผิดชอบข้อนี้ อยู่ภายใต้บทลงโทษทางอาญาหรือมิใช่ทางอาญารวมทั้งบทลงโทษทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ ได้สัดส่วนและที่ปรามการกระทำผิดได้

Article 10 Liability of legal persons

1. Each State Party shall adopt such measures as may be necessary, consistent with its legal principles, to establish the liability of legal persons for participation in serious crimes involving an organized criminal group and for the offences established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention.

2. Subject to the legal principles of the State Party, the liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.

3. Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offences.

4. Each State Party shall, in particular, ensure that legal persons held liable in accordance with this article are subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.

**ข้อตกลงการปฏิบัติหน้าที่ในคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐ
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๖**

ข้อตกลงฉบับนี้ทำขึ้น ณ สำนักงานอัยการสูงสุด เมื่อวันที่ ๒๔ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖ ระหว่างสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมการปกครอง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ อธิบดีกรมการปกครอง เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงตกลงกันเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีระหว่างหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในข้อตกลงฉบับนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมการปกครอง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ อธิบดีกรมการปกครอง เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๒ ในคดีความผิดกฎหมายว่าด้วยป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติอันเป็นความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้กระทำความผิดราชอาณาจักรไทย อัยการสูงสุดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษได้ ทั้งนี้ ไม่ตัดอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

ข้อ ๓ กรณีการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของอัยการสูงสุด ซึ่งพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ แล้วแต่กรณี ได้รับเรื่องไว้แล้ว ให้พนักงานดังกล่าวส่งเรื่องให้อัยการสูงสุด ภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับเรื่อง เพื่อจะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

กรณีการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้พนักงานสอบสวนตามวรรคหนึ่ง แจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับเรื่อง เพื่อดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๔ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษที่อาจซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ ให้พนักงานสอบสวนของหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ให้สอบถามว่าเรื่องดังกล่าวได้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษกับพนักงานสอบสวนของหน่วยงานของรัฐอื่นไว้ก่อนหรือไม่

(๒) ในกรณีปรากฏว่ามีการรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษไว้ก่อนแล้ว หากการกระทำความผิดอยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐใด ให้หน่วยงานของรัฐนั้นเป็นผู้ดำเนินการ

ข้อ ๕ ให้หน่วยงานของรัฐให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองดูแล รวมถึงการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารโดยตรง หรือการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการสืบสวนสอบสวน หรือป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ตามที่ได้รับการร้องขอ

ข้อ ๖ ให้หน่วยงานของรัฐให้การสนับสนุนการดำเนินการที่เกี่ยวกับคดีตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ในเรื่องการสนธิกำลังบุคลากร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ อาวุธยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องใช้หรือเครื่องมือที่จำเป็น และการดำเนินการอื่นใดตามที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบร้องขอ

ข้อ ๗ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสืบสวนสอบสวน หรือป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ด้านภาษาต่างประเทศ ด้านนิติวิทยาศาสตร์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านคอมพิวเตอร์และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่มีความจำเป็นและประสงค์จะใช้ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวสามารถเข้าถึงบัญชีรายชื่อและขอความร่วมมือได้โดยง่าย

ข้อ ๘ ให้หน่วยงานของรัฐร่วมกันจัดทำหลักสูตรหรือจัดฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดประชุม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ รับฟังปัญหาอุปสรรค วางระบบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพและเสริมสร้างองค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน

ข้อ ๙ สำนักงานอัยการสูงสุดจะสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนและสอบสวนของหน่วยงานของรัฐอื่นที่จะต้องไปดำเนินการนอกราชอาณาจักร รวมถึงการประสานงานและดำเนินการเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศ

ข้อ ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน เรื่องใดที่มีได้ตกลงกันไว้ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐประสานงานกันเพื่อขอรับการสนับสนุนได้โดยตรง

ข้อ ๑๑ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีหน่วยประสานงาน เพื่อประโยชน์ในการประสานงานตามบันทึกข้อตกลงฉบับนี้

ข้อ ๑๒ กรณีบันทึกข้อตกลงฉบับนี้มีได้กำหนดรายละเอียดในเรื่องอื่นใดไว้ หรือมีปัญหาที่ต้องพิจารณาหรือตีความและมิได้มีกฎหมาย กฎ ประกาศ ระเบียบหรือข้อบังคับหน่วยงานของรัฐกำหนดในเรื่องนั้นไว้ ให้หน่วยประสานงานจัดทำรายงานสภาพปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นพร้อมความเห็นเสนอหัวหน้าหน่วยงานของตน เพื่อประสานงานในการกำหนดแนวทางหรือกรอบวิธีปฏิบัติงานร่วมกัน

กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยงานกลางจัดให้มีการประชุมร่วมระหว่างหน่วยงานของรัฐ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขอุปสรรคและปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- (ลงชื่อ) จุลสิงห์ วสันตสิงห์
(นายจุลสิงห์ วสันตสิงห์)
อัยการสูงสุด
- (ลงชื่อ) พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์
(เอก อังสนานนท์)
รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รักษาการแทน
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- (ลงชื่อ) ธาริต เพ็งดิษฐ์
(นายธาริต เพ็งดิษฐ์)
อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ
- (ลงชื่อ) สถาพร ศิริรักษ์
(นายสถาพร ศิริรักษ์)
รองอธิบดีกรมการปกครอง รักษาการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง
- (ลงชื่อ) พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ
(พงศพัศ พงษ์เจริญ)
เลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติด
- (ลงชื่อ) ร้อยตำรวจเอกหญิง สุวนีย์ แสงวงผล
(สุวนีย์ แสงวงผล)
รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- (ลงชื่อ) ณรงค์ รัฐอมฤต
(นายณรงค์ รัฐอมฤต)
เลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ข้อบังคับของอัยการสูงสุด

ว่าด้วยการตรวจค้นและอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖
มาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสี่
พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ได้กำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เกี่ยวกับการตรวจค้น และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการค้น ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน และสอบถามบุคคล รวมถึงการตรวจสอบพยานเอกสารและวัตถุพยานใด ๆ สำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการสมควรออกข้อบังคับฉบับนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อัยการสูงสุดจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของอัยการสูงสุดว่าด้วยการตรวจค้นและอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๔ วรรคสองและวรรคสี่ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ อัยการสูงสุดเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับ และมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การตรวจค้นเคหสถาน หรือสถานที่อื่นใด

ข้อ ๔ การค้นในที่รโหฐานนั้น จะต้องมีหมายค้นหรือคำสั่งของศาล เว้นแต่มีเหตุให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายหรือคำสั่งของศาล

ข้อ ๕ การเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่อื่นใดเพื่อตรวจค้นตามวรรคหนึ่ง (๑) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ต้องมีเหตุดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิด หรือใช้เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิด หรือ มีบุคคล วัตถุ และสิ่งของซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี ได้ซุกซ่อนอยู่ในเคหสถานหรือ สถานที่ดังกล่าว และ

(๒) มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากปล่อยให้เนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ ทรัพย์สิน หรือ พยานหลักฐานดังกล่าวอาจถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

ข้อ ๖ ในการดำเนินการตรวจค้นตามข้อ ๕ ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ก่อนการเข้าค้นให้แสดงความบริสุทธิ์และให้แสดงบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ บัตรประจำตัวเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย เอกสารที่ให้อำนาจในการตรวจค้น และ เหตุอันควรเชื่อที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้เป็นหนังสือตามแบบที่อัยการสูงสุดกำหนดและส่งมอบสำเนาเอกสาร และหนังสือดังกล่าวให้ไว้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ค้นนั้น

(๒) กรณีไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ก็ให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งพนักงาน สอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ขอร้องมาเป็นพยาน ในกรณีดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้ค้นส่งมอบสำเนาเอกสารและหนังสือนั้นให้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ดังกล่าวทันที ที่สามารถกระทำได้

(๓) หากเป็นการค้นในเวลากลางคืน จะต้องมีข้าราชการอัยการชั้น ๓ ขึ้นไป หรือข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่สารวัตรหรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นหัวหน้า ในการดำเนินการ

ข้อ ๗ ก่อนดำเนินการตรวจค้นตามข้อ ๖ ให้จัดทำบันทึกเหตุอันควรเชื่อ ตามข้อ ๕ แล้ว ให้รีบดำเนินการขออนุมัติผู้บังคับบัญชา

ข้อ ๘ การตรวจค้น ให้ดำเนินการด้วยความรอบคอบเพื่อประสิทธิภาพในการสืบสวนและสอบสวน การกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชน และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อ ๙ เมื่อดำเนินการตรวจค้นตามข้อ ๖ แล้ว ให้ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นส่งสำเนานบันทึก เหตุอันควรเชื่อ และสำเนานบันทึกการตรวจค้นและบัญชีทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดต่อศาลจังหวัดที่มีอำนาจ เหนือท้องที่ที่ทำการค้น หรือศาลอาญาในเขตกรุงเทพมหานครภายในสี่สิบแปดชั่วโมงหลังจากสิ้นสุด การตรวจค้น เพื่อเป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๐ ให้ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าคั้นรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น และให้นำรายงานดังกล่าวรวมเข้าไว้ในสำนวนการสืบสวน หรือสอบสวน แล้วแต่กรณี

หมวด ๒

การกำหนดตำแหน่งและอำนาจหน้าที่

ข้อ ๑๑ การปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับนี้ ให้พนักงานสอบสวน มีอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) และ (๔) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะมีอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) และ (๔) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ต้องเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและต้องเป็นข้าราชการฝ่ายอัยการตั้งแต่ระดับปฏิบัติการหรือเทียบเท่าขึ้นไป ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับปฏิบัติการหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจหรือข้าราชการทหารตั้งแต่ชั้นสัญญาบัตร และในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง (๑) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวรวมกันปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่สองคนขึ้นไป

ข้อ ๑๒ ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๗

ให้ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง ทำเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวพนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ขออนุมัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

จุลสิงห์ วสันตสิงห์

อัยการสูงสุด

ข้อบังคับของอัยการสูงสุด

ว่าด้วยการเก็บรักษา การให้รับทรัพย์สินไปดูแล การขายทอดตลาด การคืนทรัพย์สิน และการประเมินค่าเสียหาย ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วม ในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๕
พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ได้กำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับสำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเก็บรักษาและจัดการ ทรัพย์สินที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ การให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือบุคคลใดรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์ การนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาดและการนำทรัพย์สินไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ การคืนทรัพย์สิน ที่ไม่เกี่ยวกับการกระทำความผิดให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง และการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพ ของทรัพย์สิน เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กร อาชญากรรมข้ามชาติ จึงเป็นการสมควรออกข้อบังคับฉบับนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อัยการสูงสุด จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของอัยการสูงสุดว่าด้วยการเก็บรักษา การให้รับทรัพย์สิน ไปดูแล การขายทอดตลาด การคืนทรัพย์สิน และการประเมินค่าเสียหาย ตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๕ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

“หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

ข้อ ๔ การใดที่มีได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการ ของหน่วยงานของรัฐนั้น

ข้อ ๕ อัยการสูงสุดมีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบการยกเว้น หรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ อัยการสูงสุดเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับ และมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเก็บรักษาและจัดการทรัพย์สินที่ได้ยึดหรืออายัดไว้

ส่วนที่ ๑

หน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สิน

ข้อ ๗ การเก็บรักษาทรัพย์สินที่ได้มาจากการยึดหรืออายัดโดยพนักงานสอบสวนของหน่วยงานของรัฐใด ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินให้เป็นไปตามที่หน่วยงานของรัฐนั้นกำหนด

กรณีทรัพย์สินที่ได้ยึดหรืออายัดไว้เป็นอสังหาริมทรัพย์หรือเป็นกิจการ เช่น อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม เกษตรกรรม ที่มีรายได้จากอสังหาริมทรัพย์หรือจากการประกอบกิจการดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาสั่งการโดยเร็ว

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นและสมควร ผู้บังคับบัญชาอาจมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ ให้เป็นผู้มีหน้าที่เก็บรักษาหรือตรวจสอบการเก็บรักษาทรัพย์สินประเภทใด หรือทรัพย์สินอื่นใด โดยเฉพาะก็ได้

เจ้าของทรัพย์สินหรือผู้มีส่วนได้เสียอาจร้องขอให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบการเก็บรักษาทรัพย์สินที่พนักงานสอบสวนยึดหรืออายัดไว้ก็ได้

ข้อ ๘ ให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินตามข้อ ๗ มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจสอบความถูกต้องของทรัพย์สินที่จะต้องเก็บรักษาหรือส่งมอบ
- (๒) จัดทำบัญชีทรัพย์สินที่เก็บรักษา
- (๓) จัดทำหลักฐานการรับหรือส่งมอบทรัพย์สิน
- (๔) ตรวจสอบสภาพทรัพย์สินและความชำรุดบกพร่อง
- (๕) เก็บรักษาทรัพย์สินไว้ในที่ปลอดภัย

ส่วนที่ ๒

วิธีการเก็บรักษาทรัพย์สิน

ข้อ ๙ ในการเก็บรักษาทรัพย์สินให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำบัตรหรือเครื่องหมายติดไว้กับทรัพย์สินนั้นตามบัญชีทรัพย์สินที่เก็บรักษาตามข้อ ๘ เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการค้นหาและอ้างอิง

(๒) เก็บรักษาทรัพย์สินตามประเภท สภาพ และขนาดของทรัพย์สินในสถานที่หรือห้องที่มั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย

ข้อ ๑๐ กรณีทรัพย์สินที่ต้องเก็บรักษาเป็นอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ที่ไม่สะดวกต่อการขนย้าย ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินอาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินดูแลทรัพย์สินต่อไปได้ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นยินยอม

(๒) จัดให้ผู้อื่นดูแลรักษาทรัพย์สิน

ข้อ ๑๑ กรณีทรัพย์สินที่ต้องเก็บรักษาเป็นทรัพย์สินตามข้อ ๗ วรรคสอง ผู้บังคับบัญชาอาจมีคำสั่งแต่งตั้งผู้จัดการหรือมีคำสั่งให้เช่าอสังหาริมทรัพย์หรือกิจการดังกล่าว โดยให้ส่งมอบเงินรายได้ทั้งหมดหรือบางส่วนแก่ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินภายในเวลาและเงื่อนไขที่กำหนดเพื่อเก็บรักษาไว้เช่นเดียวกับทรัพย์สิน

ข้อ ๑๒ กรณีทรัพย์สินที่ต้องเก็บรักษาเป็นเงินสด ให้รับนำเข้าฝากสถาบันการเงิน ตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนดภายในวันที่ได้รับทรัพย์สินโดยมิชักช้า หากไม่สามารถนำเข้าฝากได้ทันเนื่องจากสถาบันการเงินปิดทำการแล้ว ให้นำเข้าฝากในโอกาสแรกที่สถาบันการเงินเปิดทำการ

กรณีทรัพย์สินที่ต้องเก็บรักษาเป็นเงินตราต่างประเทศที่มีจำนวนมากอันเป็นภาระแก่การเก็บรักษาของทางราชการ ให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณา

ข้อ ๑๓ กรณีทรัพย์สินที่ต้องเก็บรักษาเป็นอัญมณี เครื่องทองรูปพรรณ หรือของมีค่าอื่นทำนองเดียวกัน ให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินตามข้อ ๗ เก็บรักษาทรัพย์สินไว้ในที่ปลอดภัยตามที่เห็นสมควร โดยทำบัญชีทรัพย์สินที่เก็บรักษาตามข้อ ๘ (๒) ให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นตามสมควร และอาจบันทึกภาพทรัพย์สินดังกล่าวไว้ด้วยก็ได้

ส่วน ๓

วิธีการจัดการทรัพย์สิน

ข้อ ๑๔ การเคลื่อนย้ายทรัพย์สินออกนอกสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สิน จะกระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้บังคับบัญชา

ข้อ ๑๕ กรณีผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินตรวจสอบสภาพทรัพย์สินตามข้อ ๘ (๔) แล้วพบว่าทรัพย์สินนั้นมีการสูญหาย ถูกทำลาย เสียหาย เสื่อมค่า เปลี่ยนแปลง หรือมีความชำรุดบกพร่องในภายหลัง ให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว

กรณีตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการสูญหาย ถูกทำลาย เสียหาย เสื่อมค่า เปลี่ยนแปลง หรือมีความชำรุดบกพร่องอย่างร้ายแรง ให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินนั้นรายงานผ่านผู้บังคับบัญชาตามขั้นตอนที่หน่วยงานของรัฐกำหนด โดยทันที

หมวด ๒

การให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือบุคคลใดรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์
การนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาด และการนำทรัพย์สินไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ

ข้อ ๑๖ พนักงานสอบสวนอาจสั่งให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์โดยมีประกันหรือหลักประกัน หรือให้นำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาดหรือให้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการก็ได้ เมื่อปรากฏว่าทรัพย์สินนั้นไม่เหมาะสมที่จะเก็บรักษาไว้หรือหากเก็บรักษาไว้จะเป็นภาระแก่ทางราชการมากกว่าการนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น

(๑) ทรัพย์สินนั้นมีสภาพเป็นของสดของเสียได้ หรือถ้าหนองน้ำไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าเสียหายจะเกินส่วนแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น

(๒) ทรัพย์สินนั้นมีลักษณะที่อาจทำให้สกปรก เลอะเทอะ หรือมีกลิ่น หรืออาจรบกวนหรือก่อความรำคาญ

(๓) ทรัพย์สินนั้นมีน้ำหนักมาก หรือมีขนาดใหญ่มาก หรือไม่สะดวกต่อการเคลื่อนย้าย หรือเปลืองเนื้อที่ในการเก็บรักษา

(๔) ทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินซึ่งโดยสภาพอาจก่อให้เกิดอันตรายได้ง่าย เช่น สารเคมี หรือสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิง

(๕) ทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่ต้องเก็บรักษาไว้ในสถานที่โดยเฉพาะเพื่อรักษาคุณภาพของตัวทรัพย์สิน หรือเป็นทรัพย์สินที่มีขั้นตอนหรือวิธีการเก็บรักษาเป็นพิเศษ

ก่อนดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้รายงานอัยการสูงสุดทราบ

ส่วนที่ ๑

การให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์

ข้อ ๑๗ ภายใต้บังคับข้อ ๑๖ การพิจารณาอนุญาตให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์นั้นให้พิจารณาหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ประกอบด้วย

(๑) เหตุผล ความจำเป็น และความเร่งด่วนที่จะต้องให้รับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์

(๒) ความน่าเชื่อถือของผู้ที่จะรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์

(๓) ประเภทและมูลค่าของทรัพย์สินและลักษณะของการรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์ว่าจะมีความเสี่ยงภัยหรือเสี่ยงต่อความเสียหายหรือไม่ เพียงใด

(๔) ระยะเวลาที่จะให้รับทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์

ข้อ ๑๘ การอนุญาตให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์โดยมีประกันนั้น ให้มีการทำสัญญาประกันไว้ต่อผู้บังคับบัญชา แล้วให้ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ได้รับอนุญาต

ข้อ ๑๙ การอนุญาตให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์โดยมีหลักประกันนั้น ให้มีการทำสัญญาประกันพร้อมทั้งส่งมอบหลักประกันต่อผู้บังคับบัญชา แล้วให้ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ได้รับอนุญาต

ข้อ ๒๐ หลักประกันอาจใช้อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสด
- (๒) พันธบัตรรัฐบาลไทย
- (๓) เชื้อธนาคารหรือตราพดที่อาจขึ้นเงินได้ในวันส่งมอบเป็นหลักประกัน
- (๔) หุ่นหรือหุ่นกึ่งที่ออกโดยนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
- (๕) อสังหาริมทรัพย์
- (๖) หลักทรัพย์อื่นที่หน่วยงานของรัฐรับเป็นประกันได้

ข้อ ๒๑ การอนุญาตตามข้อ ๑๘ และข้อ ๑๙ หน่วยงานของรัฐจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดหรือการรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์ไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ผู้บังคับบัญชาอาจมีคำสั่งเพิกถอนการอนุญาตทั้งหมดหรือบางส่วน หรือจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เพิ่มเติมก็ได้

ในกรณีที่เห็นสมควร ผู้บังคับบัญชาอาจมีคำสั่งให้มีการวางหลักประกันเพิ่มขึ้นหรือดีกว่าเดิมภายในเวลาที่กำหนดก็ได้

ข้อ ๒๓ ให้ผู้บังคับบัญชา แจ้งคำสั่งตามข้อ ๒๒ ให้ผู้ได้รับอนุญาตทราบและดำเนินการตามคำสั่งโดยเร็ว และในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เพิกถอนการอนุญาตนั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๔ ในการให้บุคคลใดรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์ให้กำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยว่าให้ผู้ได้รับอนุญาตรีบส่งคืนทรัพย์สินทันที เมื่อปรากฏว่า

- (๑) ครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุญาต หรือ
- (๒) มีคำสั่งเพิกถอนการอนุญาต

ข้อ ๒๕ หลักประกันนั้น ถ้าหน่วยงานของรัฐมิได้มีการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้จัดการดังต่อไปนี้

(๑) ส่งคืนหลักประกันแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้นำทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์ เมื่อผู้นั้นได้ดูแลและใช้ประโยชน์ทรัพย์สินโดยถูกต้องตามสัญญาและได้ส่งคืนทรัพย์สินนั้นแล้ว แต่ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ส่งคืนนั้นมีความชำรุดบกพร่องหรือเสียหายอย่างใด ๆ อันเนื่องมาแต่การนำไปดูแลและใช้ประโยชน์ให้หักค่าเสียหายเอาจากหลักประกันนั้นตามส่วนหรือจะไม่หักค่าเสียหายก็ได้

- (๒) รับหลักประกันนั้น เมื่อผู้ได้รับอนุญาตไม่ส่งทรัพย์สินคืนตามสัญญาไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ

ส่วนที่ ๒

การขายทอดตลาด

ข้อ ๒๖ ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามข้อ ๑๖ ให้ผู้บังคับบัญชา แต่งตั้งคณะกรรมการขายทอดตลาดขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน โดยมีข้าราชการหน่วยงานของรัฐ เป็นกรรมการ และเลขานุการ มีหน้าที่ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามคำสั่ง

ข้อ ๒๗ การขายทอดตลาด ให้กระทำโดยเปิดเผย

ส่วนที่ ๓

ขั้นตอนการดำเนินการก่อนขายทอดตลาด

ข้อ ๒๘ ขั้นตอนการดำเนินการและรายละเอียดก่อนการขายทอดตลาดดังต่อไปนี้ ให้เป็นไปตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด

(๑) การจัดทำประกาศขายทอดตลาด

(๒) แบบของประกาศขายทอดตลาด

(๓) กำหนดระยะเวลาขายทอดตลาด

(๔) สถานที่ขายทอดตลาด

(๕) การส่งประกาศขายทอดตลาดไปยังผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สิน และการปิดประกาศขายทอดตลาด

(๖) รูปแบบหนังสือราชการ การจัดส่งประกาศขายทอดตลาดไปยังส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาด

ส่วนการดำเนินการอื่นนอกจากที่หน่วยงานของรัฐกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๒๙ การดำเนินการขายทอดตลาด ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองเดือนนับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่ง

ในกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการขายทอดตลาดรายงานถึงเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้นั้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรต่อไปโดยเร็ว

ข้อ ๓๐ การขายทอดตลาดทรัพย์สิน ที่โดยสภาพถ้าห้วงเข้าไว้จะเกิดความเสียหาย เช่น ของสด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาดได้โดยทันทีและรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแจ้งรายละเอียด เกี่ยวกับสถานที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ สถานที่เก็บรักษาทรัพย์สิน หรือสถานที่ขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินทราบก่อน เว้นแต่กรณีจำเป็นเร่งด่วนไม่อาจดำเนินการเช่นนั้น เพราะจะก่อให้เกิดผลเสียต่อมูลค่าของตัวทรัพย์สินนั่นเอง ก็ให้ดำเนินการขายได้โดยทันที

ข้อ ๓๑ ให้คณะกรรมการขายทอดตลาดกำหนดราคาเริ่มต้นของทรัพย์สินที่นำออกขายทอดตลาด โดยให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) ราคาประเมินทรัพย์สินในขณะที่ยึดหรืออายัดไว้
- (๒) สภาพและลักษณะของทรัพย์สินในขณะที่จะขายทอดตลาด
- (๓) ราคาของทรัพย์สินในท้องตลาดในขณะที่จะขายทอดตลาด
- (๔) ราคาประเมินของทรัพย์สินของทางราชการที่ใช้ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม
- (๕) ราคาทรัพย์สินที่ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ ผู้ประกอบวิชาชีพเฉพาะหรือสมาคม วิชาชีพเฉพาะ

ประเมินตามที่คณะกรรมการขายทอดตลาดขอความร่วมมือ

(๖) ในกรณีที่ทรัพย์สินที่มีการจำนองติดอยู่ ให้คำนวณต้นทุนและดอกเบี้ยค้างชำระจนถึงวันขาย กับค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นด้วย

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่ปรากฏว่าทรัพย์สินที่นำออกขายทอดตลาดเป็นทรัพย์สินที่ติดจำนองหรือภาระติดพันอื่น ให้ขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นโดยการจำนองติดไปหรือภาระติดพันนั้นไปกับการขายทอดตลาดด้วย

ก่อนการขายทอดตลาดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการแจ้งให้ผู้รับจำนองหรือผู้ทรงสิทธิ หรือผู้มีภาระติดพันทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับถึง วัน เวลา และสถานที่ที่จะทำการขายทอดตลาด เท่าที่จะสามารถติดต่อได้พร้อมทั้งให้สอบถามผู้รับจำนองหรือผู้ทรงสิทธิหรือผู้มีภาระติดพันถึงรายละเอียดของภาระจำนองหรือภาระติดพันนั้น เช่น ต้นทุนและดอกเบี้ยที่ค้างชำระไว้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ในการกำหนดราคาเริ่มต้นของคณะกรรมการขายทอดตลาด

ในกรณีคณะกรรมการขายทอดตลาดเห็นว่า การขายทอดตลาดโดยปลอดการจำนองหรือภาระติดพันอื่นจะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการมากกว่า ให้ดำเนินการได้โดยความเห็นชอบของผู้บังคับบัญชา

ส่วนที่ ๔

การดำเนินการขายทอดตลาด

ข้อ ๓๓ รายละเอียดเกี่ยวกับการขายทอดตลาดดังต่อไปนี้ ให้เป็นไปตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด

- (๑) การตั้งต้นขายทอดตลาด
- (๒) การแจ้งการขายทอดตลาดพร้อมเงื่อนไข
- (๓) การลงทะเบียนการขายทอดตลาด
- (๔) รายละเอียดในการดำเนินการขายทอดตลาด
- (๕) การดำเนินการขายทอดตลาดในกรณีเร่งด่วน
- (๖) การวางหลักประกันในการขายทอดตลาด

ส่วนการดำเนินการอื่นนอกจากที่หน่วยงานของรัฐกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชา เห็นว่า ทรัพย์สินที่จะนำออกขายทอดตลาดในคราวใดเป็นทรัพย์สินประเภทที่อาจมอบหมายให้เอกชนที่มีความชำนาญในทรัพย์สินประเภทนั้นดำเนินการขายทอดตลาดแทนได้

และคาดว่าจะได้ราคาดีกว่าดำเนินการเอง ก็ให้ผู้บังคับบัญชา อนุมัติให้เอกชนผู้มีความชำนาญในด้านนั้นเข้ามาดำเนินการขายทอดตลาดแทน แต่ทั้งนี้ราคาเริ่มต้นในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น จะต้องไม่ต่ำกว่าราคาเริ่มต้นที่คณะกรรมการขายทอดตลาดกำหนดและการขายทอดตลาดนั้นจะต้องดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการขายทอดตลาด

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่มีเหตุสงสัยว่าผู้ใดจะไม่สู้ราคาโดยสุจริตหรือไม่สามารถจะชำระราคาได้ คณะกรรมการขายทอดตลาดจะสอบถามผู้นั้นเสียก่อนจึงเคาะไม้ก็ได้

ถ้าผู้สู้ราคาถอนคำสู้ราคาตนก่อนเคาะไม้ให้คณะกรรมการขายทอดตลาดตั้งต้นร้องขายใหม่ แต่ถ้าผู้สู้ราคามีได้ถอนคำสู้ราคาของตนก่อนเคาะไม้และเมื่อมีการเคาะไม้แล้วถือว่าผู้สู้ราคานั้นเป็นผู้ซื้อได้ ซึ่งทรัพย์สินที่ตนได้สู้ราคานั้น

ข้อ ๓๖ การขายทอดตลาดทรัพย์สินตามปกติเมื่อเคาะไม้ตกลงขายแล้วผู้ซื้อได้ต้องชำระเงินทันที เว้นแต่ทรัพย์สินซึ่งมีราคาตั้งแต่ห้าหมื่นบาทขึ้นไปอาจผ่อนผันให้ผู้ซื้อได้วางเงินมัดจำไม่น้อยกว่าร้อยละ ยี่สิบห้าของราคาซื้อ และทำสัญญาโดยมีเงื่อนไขในการชำระเงินที่ค้างชำระภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวัน นับแต่วันขาย

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ขายมีราคาสูงมากหรือมีเหตุผลพิเศษประการอื่น ผู้บังคับบัญชา อาจกำหนดให้ผู้ซื้อได้วางเงินมัดจำและกำหนดเวลาชำระเงินได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าผู้ซื้อได้ไม่วางเงินมัดจำ หรือไม่ชำระเงินที่ค้างชำระภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี ให้ริบหลักประกันและหรือเงินมัดจำ

เมื่อผู้ซื้อได้ได้ชำระเงินทั้งหมดแล้ว จึงให้โอนทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ซื้อได้

ข้อ ๓๗ ห้ามกรรมการขายทอดตลาดเข้าสู้ราคาหรือใช้ให้ผู้อื่นผู้ใดเข้าสู้ราคา ในการขายทอดตลาด ครั้งที่ตนทำหน้าที่เป็นกรรมการขายทอดตลาด

ข้อ ๓๘ เมื่อคณะกรรมการขายทอดตลาดเห็นว่าการขายทอดตลาดทรัพย์สินใดไม่มีผู้เข้าสู้ราคา หรือมีผู้เสนอราคาต่ำกว่าราคาที่กำหนดตามข้อ ๓๑ หรือมีกรณีที่เห็นว่าการสู้ราคาอาจไม่เป็นไปโดยสุจริต ให้มีอำนาจถอนทรัพย์สินนั้นออกจากการขายทอดตลาด สั่งงดการขายทอดตลาด หรือเลื่อนการขายทอดตลาดออกไป แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

ข้อ ๓๙ เมื่อการขายทอดตลาดบริบูรณ์ ถ้าผู้ซื้อได้ไม่ชำระเงินหรือไม่วางเงินมัดจำตามข้อ ๓๖ หรือข้อ ๔๐ แล้วแต่กรณี ให้นำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาดซ้ำอีก ในการขายทอดตลาดในครั้งหลังนี้ ให้แจ้งให้ผู้ซื้อเดิมทราบกำหนด วัน เวลา และสถานที่ที่จะขาย และเมื่อขายแล้วได้เงินเท่าใดหากไม่คุ้มกับการขายทอดตลาดครั้งก่อนให้จัดการเรียกร้องให้ผู้ซื้อเดิมได้ชำระส่วนที่ขาดนั้น หรือดำเนินการตามกฎหมาย หากจำเป็น ทั้งนี้ ให้กำหนดเงื่อนไขดังกล่าวในประกาศขายทอดตลาดตามข้อ ๒๘ (๑)

ข้อ ๔๐ การขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งผู้ยึดถือครอบครองจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน ตามกฎหมายก่อน เช่น อาวุธปืน ให้ผู้ซื้อวางเงินมัดจำไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของราคาซื้อ และให้นำใบอนุญาตมาแสดงต่อคณะกรรมการขายทอดตลาดภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่การขายทอดตลาดบริบูรณ์

พร้อมทั้งชำระเงินที่ค้างชำระให้ครบถ้วน ถ้าพ้นกำหนดดังกล่าวแล้วไม่สามารถนำใบอนุญาตมาแสดงได้ ให้รับหลักประกันและเงินมัดจำ และให้คณะกรรมการขายทอดตลาดดำเนินการขายทอดตลาดซ้ำอีก ตามข้อ ๓๙

ในกรณีที่ปรากฏว่า การที่ผู้ซื้อได้ไม่อาจนำใบอนุญาตมาแสดง มิได้เกิดจากความผิดของผู้ซื้อได้ หรือเกิดจากการที่ผู้ซื้อได้มิได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่อ ให้คณะกรรมการขายทอดตลาดขยายเวลาออกไปได้ตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินหนึ่งเดือน

ข้อ ๔๑ ในระหว่างการขายทอดตลาดให้คณะกรรมการขายทอดตลาดบันทึกการขายทอดตลาดทรัพย์สินแต่ละรายการตามแบบที่หน่วยงานของรัฐกำหนด และเมื่อดำเนินการขายทอดตลาดเรียบร้อยแล้ว ให้รายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบ

ส่วนที่ ๕

การโอนและส่งมอบทรัพย์สิน

ข้อ ๔๒ ภายใต้บังคับข้อ ๔๐ การขายทอดตลาดทรัพย์สิน เมื่อผู้ซื้อได้ชำระเงินครบถ้วนแล้ว ให้เสนอผู้บังคับบัญชาจัดให้มีการมอบทรัพย์สินให้ผู้ซื้อได้ไป ถ้าเป็นทรัพย์สินที่จะต้องแก้ไขทะเบียนชื่อผู้เป็นเจ้าของ เช่น อาวุธปืน รถ เรือ ให้ผู้บังคับบัญชา แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการทางทะเบียนต่อไป

ในกรณีที่ทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งเป็นที่ดินหรือโรงเรือนซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินที่มีโฉนดหรือหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน ให้ผู้บังคับบัญชา แจ้งเจ้าพนักงานที่ดินหรือดำเนินการทางทะเบียนต่อไป

ข้อ ๔๓ ค่าใช้จ่ายในการโอนและส่งมอบทรัพย์สิน เช่น ค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าขนย้าย หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นภาระของผู้ซื้อได้

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่เป็นการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่มีหลักฐานแสดงว่าผู้อื่นเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วย หรือเป็นทรัพย์สินที่ติดจำนอง หรือทรัพย์สินที่มีบุริมสิทธิอย่างอื่น ให้คณะกรรมการขายทอดตลาดแจ้งผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินทราบด้วย

ส่วนที่ ๖

วิธีรับเงินและเก็บรักษาเงิน

ข้อ ๔๕ การรับเงินจากการขายทอดตลาดทรัพย์สิน เมื่อผู้ซื้อชำระเงินแล้วให้คณะกรรมการขายทอดตลาดออกไปรับเงินโดยมีสำเนาสามฉบับ ต้นฉบับมอบให้ผู้ซื้อ ส่วนสำเนาส่งผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินหนึ่งฉบับ ให้เก็บไว้ในสำนวนคดีหนึ่งฉบับ และอีกหนึ่งฉบับ เก็บไว้เป็นต้นขั้ว

ข้อ ๔๖ การรับเงินโดยปกติให้รับเป็นเงินสด แต่ถ้าคณะกรรมการขายทอดตลาดเห็นสมควร อาจรับเงินเป็นเช็คหรือตั๋วแลกเงินก็ได้ โดยให้จดเลขที่เช็คหรือตั๋วแลกเงินในใบรับเงินด้วย ในกรณีที่ไม่ใช่เช็ค

หรือตัวแลกเปลี่ยนของส่วนราชการ องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ จะต้องเป็นเช็คหรือตัวแลกเปลี่ยนที่ธนาคารสั่งจ่าย หรือธนาคารรับรอง

ข้อ ๔๗ เมื่อได้รับชำระเงินจากการขายทอดตลาดทรัพย์สินแล้วไม่เป็นการชำระเป็นเงินสด เช็ค หรือตัวแลกเปลี่ยนก็ตาม ให้คณะกรรมการขายทอดตลาดส่งมอบให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินตามข้อบังคับนี้ เพื่อเก็บรักษาต่อไป

ข้อ ๔๘ การรับเงินเป็นเช็คหรือตัวแลกเปลี่ยน หากเรียกเก็บเงินไม่ได้ ให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อดำเนินการเรียกร้องผู้ซื้อได้ให้ชำระเงินนั้นหรือดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ส่วนที่ ๗

การนำทรัพย์สินไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ

ข้อ ๔๙ การขอ นำทรัพย์สินไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ ให้หัวหน้าส่วนราชการมีหนังสือแสดงความจำนงต่อหน่วยงานของรัฐ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) หน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่ประสงค์จะขอ นำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์

(๒) ประเภทของทรัพย์สินที่จะนำไปใช้ประโยชน์

(๓) เหตุผลและความจำเป็นที่จะนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ ลักษณะและระยะเวลาของการใช้ประโยชน์

(๔) การดูแลรักษาและความรับผิดชอบในกรณีที่ทรัพย์สินที่จะขอ นำไปใช้ประโยชน์เกิดความชำรุด บกพร่อง เสียหาย หรือสูญหาย

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าทรัพย์สินตามข้อ ๑๖ จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ ผู้บังคับบัญชาอาจอนุญาตให้หน่วยงานของรัฐนั้นนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ได้

ข้อ ๕๑ ภายใต้บังคับข้อ ๑๖ การพิจารณาอนุญาตให้ส่วนราชการอื่นนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ ให้พิจารณาหลักเกณฑ์เหล่านี้ประกอบ คือ

(๑) ส่วนราชการนั้นเป็นส่วนราชการที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือสนับสนุน การปฏิบัติงานดังกล่าว

(๒) เหตุผลและความจำเป็นที่ขอ นำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์

(๓) ภาระต่าง ๆ ที่จะตกแก่ทางราชการ หากไม่นำทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์

(๔) ความเสียหายหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการนำทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์

(๕) พฤติการณ์ในการดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น

(๖) พฤติกรรมอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

การนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ของส่วนราชการอื่น นอกจากส่วนราชการตาม (๑) ให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในแต่ละหน่วยงานเพื่อพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

ข้อ ๕๒ เมื่อส่วนราชการใดได้รับอนุญาตให้นำทรัพย์สินใดไปใช้ประโยชน์ ให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานของรัฐ จัดให้มีเอกสารการส่งมอบและรับมอบทรัพย์สินนั้นไว้เป็นหลักฐานและมีหนังสือแจ้งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบ

ข้อ ๕๓ การกำหนดเงื่อนไขและหน้าที่ของส่วนราชการผู้รับทรัพย์สินไปดูแลหรือใช้ประโยชน์ การส่งคืนทรัพย์สิน และการขอขยายระยะเวลาการดูแลและใช้ประโยชน์ ให้เป็นไปตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด

หมวด ๓

การคืนทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวกับการกระทำความผิดให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง และการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพของทรัพย์สิน

ข้อ ๕๔ ในกรณีปรากฏว่า ทรัพย์สินที่นำออกขายทอดตลาดหรือที่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการมิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้คืนทรัพย์สินนั้น และให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพขึ้น ประกอบด้วยข้าราชการในหน่วยงานของรัฐไม่น้อยกว่าสามคนมีหน้าที่ประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพของทรัพย์สินนั้น

ในกรณีจำเป็นหรือสมควร ผู้บังคับบัญชาจะแต่งตั้งบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ข้าราชการในหน่วยงานของรัฐร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งด้วยก็ได้

ข้อ ๕๕ ผู้บังคับบัญชาจะแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพตามข้อ ๕๔ ไว้เป็นการประจำเพื่อให้มีหน้าที่ประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพของทรัพย์สินประเภทใดโดยเฉพาะก็ได้

ข้อ ๕๖ ในการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพ ถ้ามีความจำเป็นและสมควรคณะกรรมการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพอาจขอให้ผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญหรือชำนาญเกี่ยวกับทรัพย์สินประเภทใดโดยเฉพาะเป็นผู้ตรวจสอบและให้ความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการประเมินค่าเสียหายหรือค่าเสื่อมสภาพทรัพย์สินนั้นก็ได้

ข้อ ๕๗ ทรัพย์สินดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินที่ไม่อาจคืนได้

(๑) ทรัพย์สินที่สูญหาย ถูกทำลาย เสียหาย เสื่อมสภาพ หรือเปลี่ยนสภาพแล้วโดยสิ้นเชิง

(๒) ทรัพย์สินที่โดยสภาพไม่อาจซ่อมแซมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้

(๓) ทรัพย์สินที่โดยสภาพอาจซ่อมแซมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ แต่คณะกรรมการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมนั้นสูงเกินสมควร

ข้อ ๕๘ การประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพของทรัพย์สิน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าทรัพย์สินนั้นเสียหายและสามารถซ่อมแซมให้กลับสู่สภาพเดิมได้ ให้ประเมินค่าเสียหายเท่ากับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อซ่อมแซมทรัพย์สินนั้นให้กลับคืนสู่สภาพเดิม

(๒) ถ้าทรัพย์สินนั้นเสื่อมสภาพเนื่องจากการใช้งาน ให้ประเมินค่าเสื่อมสภาพเท่ากับค่าเสื่อมสภาพที่คำนวณได้ ตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการใช้ในการคำนวณราคาเมื่อทรัพย์สินของทางราชการเสียหายหรือสูญหาย

ข้อ ๕๙ ผู้บังคับบัญชาจะสั่งให้คณะกรรมการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพชี้แจงเหตุผลและหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพ หรือสั่งให้มีการประเมินใหม่ก็ได้หากเห็นว่าค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพที่ประเมินไว้นั้นสูงหรือต่ำเกินสมควรหรือหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินยังไม่เหมาะสม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

จตุสิงห์ วสันตสิงห์

อัยการสูงสุด

ข้อบังคับของอัยการสูงสุด

ว่าด้วยการมีและใช้อาวุธปืนและยุทธภัณฑ์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม

การมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๖

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ได้กำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับให้พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนและพนักงานเจ้าหน้าที่ มีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อความปลอดภัยเท่าที่จำเป็น และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่การสืบสวนสอบสวนความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ จึงเป็นการสมควรออกข้อบังคับฉบับนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อัยการสูงสุดจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของอัยการสูงสุดว่าด้วยการมีและใช้อาวุธปืนและยุทธภัณฑ์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๖ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งอัยการสูงสุด หรือผู้ซึ่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด หรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมดูแลพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการเบิกจ่าย ฝากเก็บ และจัดทำบัญชี ในการมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

“เจ้าพนักงานผู้ขออนุญาต” หมายความว่า พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

“ผู้มีอำนาจอนุญาต” หมายความว่า อัยการสูงสุด หรือผู้ซึ่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ อัยการสูงสุดเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับ และมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธรภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๕ การขอใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธรภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องที่เป็นของสำนักงานอัยการสูงสุด หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาอนุญาตให้เบิกจ่ายได้ เฉพาะกรณีที่ต้องนำไปใช้ในการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมและความปลอดภัยเท่าที่จำเป็น

เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจและกลับมาถึงหน่วยงานที่ตนปฏิบัติราชการแล้วต้องส่งคืนเก็บทันที เว้นแต่ได้รับอนุญาตให้มีไว้ประจำตัวเป็นประจำ

สำหรับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธรภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องที่เป็นของเจ้าพนักงานผู้ขออนุญาต ซึ่งได้รับอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน และตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธรภัณฑ์ ที่มีความจำเป็นต้องนำไปใช้ในการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้นำอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธรภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาขึ้นทะเบียนไว้กับนายทะเบียนเพื่อจัดทำบัญชี

ข้อ ๖ การมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธรภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และให้ใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธรภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อความปลอดภัยเท่าที่จำเป็น

ข้อ ๗ เจ้าพนักงานผู้ขออนุญาตมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธรภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลรักษาทรัพย์สินเสมือนวิญญูชนจะพึงประพฤติ

(๒) รายงานเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนในทันทีที่เกิดการชำรุด บุกสลาย ถูกทำลาย หรือสูญหาย

(๓) ชดใช้ความเสียหายอย่างใด ๆ ที่เกิดขึ้น เว้นแต่ความเสียหายนั้นเกิดเพราะเหตุสุดวิสัย หรือเกิดจากการใช้ตามปกติ

ข้อ ๘ การพาอาวุธปืนตามข้อ ๕ เพื่อติดตัวไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับนี้ จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจอนุญาต

การอนุญาตดังกล่าวต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่อัยการสูงสุดหรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดและมอบหนังสืออนุญาตให้ผู้รับอนุญาตนำติดตัว

ข้อ ๙ การพาอาวุธปืน ให้เจ้าพนักงานผู้ขออนุญาตถือปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้นำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย หรือบัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าพนักงานผู้ขออนุญาตติดตัวไปด้วย

(๒) ให้พาอาวุธปืนไปโดยมิติดชิด เว้นแต่กรณีตามสภาพและขนาดของอาวุธปืนหรือตามพฤติการณ์ ไม่สามารถปฏิบัติได้

(๓) ไม่พาอาวุธปืนในลักษณะที่ก่อให้เกิดความหวาดเสียว หรือก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น

(๔) ห้ามดื่มสุราหรือของมึนเมาในขณะที่พาอาวุธปืน

ข้อ ๑๐ ห้ามมิให้พาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาตตามข้อ ๘ เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องมีติดตัว เมื่อมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์

ข้อ ๑๑ การใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการฝึกซ้อม ให้แจ้งชนิด จำนวนและหมายเลขของอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสถานที่ที่จะใช้ในการฝึกซ้อม เสนอผู้มีอำนาจอนุญาตเพื่อพิจารณาอนุญาต และเมื่อการฝึกซ้อม เสร็จสิ้นแล้วจะต้องรายงานผลพร้อมขออนุมัติจำหน่ายอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องเฉพาะที่ใช้แล้วสิ้นเปลืองหมดไปจากการฝึกซ้อมต่อผู้มีอำนาจอนุญาต ทั้งนี้ ให้ขอเบิกทดแทนได้

ข้อ ๑๒ ให้นายทะเบียนจัดทำบัญชีแสดงยอดจำนวนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องคงเหลือ รายงานผู้มีอำนาจอนุญาตเพื่อตรวจสอบเป็นปัจจุบันทุกเดือน

หมวด ๒

การเก็บและการบำรุงรักษา

ข้อ ๑๓ การเก็บและการบำรุงรักษาอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานอัยการสูงสุดหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

ข้อ ๑๔ กรณีพบว่าอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในความควบคุมรับผิดชอบชำรุด เสื่อมสภาพเนื่องจากมีอายุการใช้งานมานานหรือด้วยสาเหตุอื่น ให้นายทะเบียนจัดทำบัญชีแสดงชนิดและจำนวนเสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และให้ผู้มีอำนาจอนุญาตสั่งให้ดำเนินการจำหน่ายตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการพัสดุ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

จุลสิงห์ วสันตสิงห์

อัยการสูงสุด

ข้อบังคับของอัยการสูงสุด

ว่าด้วยการเก็บรักษา การใช้ประโยชน์และการทำลายข้อมูลข่าวสาร ตามพระราชบัญญัติป้องกัน

และปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๗

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ได้กำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับสำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเก็บรักษา การใช้ประโยชน์ และการทำลายเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารที่ได้มา โดยเชื่อว่าเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารนั้นถูกใช้หรืออาจถูกใช้ เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ จึงเป็นการสมควรออกข้อบังคับฉบับนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อัยการสูงสุดจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของอัยการสูงสุดว่าด้วยการเก็บรักษา การใช้ประโยชน์และการทำลายข้อมูลข่าวสาร ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๗ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“ผู้มีอำนาจ” หมายความว่า อัยการสูงสุด หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า เอกสารหรือข้อมูลข่าวสารซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีใด ที่ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ที่พนักงานสอบสวนซึ่งได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ ได้มาจากการดำเนินการตามคำสั่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา

ข้อ ๔ เมื่อพนักงานสอบสวนผู้ใดได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารจากการดำเนินการตามคำสั่งอนุญาตของอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนผู้นั้นนำคำสั่งดังกล่าว รวมทั้งรายงานรายละเอียดผลการดำเนินการ และข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเสนอผู้มีอำนาจโดยเร็ว เพื่อไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข

ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณามีคำสั่งให้จัดเก็บรักษาเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เพื่อใช้ประโยชน์ในการสืบสวนหรือใช้เป็นพยานหลักฐานเฉพาะในการดำเนินคดีดังกล่าวเท่านั้น

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาการจัดเก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร ในกรณีข้อมูลข่าวสารที่ได้มานั้น เป็นถ้อยคำหรือเสียงของบุคคล หรือการสนทนาระหว่างบุคคล ให้บันทึกข้อมูลข่าวสารที่ได้มาดังกล่าว เป็นลายลักษณ์อักษรหรือจัดทำสำเนาด้วยเครื่องมือหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ แล้วแต่กรณี ถ้าถ้อยคำ เสียง หรือการสนทนาดังกล่าวเป็นภาษาต่างประเทศหรือรหัสที่จำเป็นต้องแปลความหมาย ให้ดำเนินการแปลความหมายนั้นไว้ด้วย ทั้งนี้ การบันทึกข้อมูลข่าวสารที่ได้มาต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับ วัน เดือน ปี และเวลาในการบันทึก รวมถึงวิธีการจัดทำ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้บันทึก ผู้จัดทำ ผู้แปล ล่าม และผู้ถอดรหัสด้วย

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหรือใช้เป็นพยานหลักฐานเฉพาะในการดำเนินคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ กรณีผู้มีอำนาจเห็นสมควร อาจให้พนักงานสอบสวนผู้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารมีหน้าที่เก็บรักษาข้อมูลข่าวสารภายใต้การกำกับดูแลของผู้มีอำนาจ โดยต้องไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข พร้อมทั้งจัดระบบในการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารและการรักษาความปลอดภัย ซึ่งอย่างน้อยต้องจำแนกประเภทของข้อมูลข่าวสารไว้อย่างชัดเจน

ข้อ ๖ ในการดำเนินการตามข้อ ๔ และข้อ ๕ พนักงานสอบสวนอาจขอให้บุคคลผู้เกี่ยวข้อง กับข้อมูลข่าวสารในสิ่งที่สื่อสารที่ได้มาตามคำสั่งอนุญาตของอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา จัดหาให้ซึ่งข้อมูล ข่าวสารทั้งหมด สิ่งอำนวยความสะดวก หรือความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคที่จำเป็นแก่พนักงานสอบสวน โดยให้พนักงานสอบสวนแสดงคำสั่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาที่ระบุว่าต้องให้ความร่วมมือและช่วยเหลือ ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

ข้อ ๗ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่ได้มาตามข้อบังคับนี้ ต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง เป็นอย่างยิ่ง และจะต้องนำไปใช้ในการสืบสวนหรือใช้เป็นพยานหลักฐานเฉพาะในการดำเนินคดีนั้น

ข้อ ๘ ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๔ ไม่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวน รายงานเสนอผู้มีอำนาจ เพื่อมีคำสั่งให้ทำลายข้อมูลข่าวสารที่ได้มาดังกล่าวเสียทั้งสิ้น

ข้อ ๙ การทำลายข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๘ ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างน้อย จำนวนสามคน เพื่อทำลายข้อมูลข่าวสารที่ได้มา โดยระบุประเภท ลักษณะและวิธีการทำลาย และ เมื่อดำเนินการแล้วให้จัดทำบันทึกรายงานผู้มีอำนาจเพื่อทราบด้วย

เมื่อได้ทำลายข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้มีการทำลายข้อมูลข่าวสารที่จัดเก็บรักษาไว้

ข้อ ๑๐ การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ให้ดำเนินการทุกชั้นตอนเป็นเรื่องลับ
ข้อ ๑๑ อัยการสูงสุดเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับ และมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหา
เกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖
จุลสิงห์ วสันตสิงห์
อัยการสูงสุด

ข้อบังคับของอัยการสูงสุด

ว่าด้วยการปฏิบัติการอำพราง ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม

การมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๙

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ได้กำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับสำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือปฏิบัติการอำพราง เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน การกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ จึงเป็นการสมควรออกข้อบังคับฉบับนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อัยการสูงสุดจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของอัยการสูงสุดว่าด้วยการปฏิบัติการอำพราง ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๙ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และความเป็นอยู่ของครอบครัวบุคคลผู้จัดทำเอกสารหรือหลักฐานหรือปฏิบัติการอำพราง จึงให้การดำเนินการทุกขั้นตอนเป็นเรื่องลับ

การปฏิบัติการกิจตามข้อบังคับนี้ ให้ดำเนินการอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“ผู้มอบหมาย” หมายความว่า อัยการสูงสุด หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ อัยการสูงสุดเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับ และมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การมอบหมาย

ข้อ ๖ อัยการสูงสุดจะมอบหมายให้ข้าราชการอัยการระดับใดเป็นผู้มีอำนาจมอบหมายให้บุคคลจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือปฏิบัติการอำพราง ให้เป็นไปตามที่อัยการสูงสุดกำหนด

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะมอบหมายให้ข้าราชการตำรวจตำแหน่งใดเป็นผู้มีอำนาจมอบหมายให้บุคคลจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือปฏิบัติการอำพราง ให้เป็นไปตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

เมื่อผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย มอบหมายให้บุคคลจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือปฏิบัติการอำพรางตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รายงานผู้มอบหมาย พร้อมระบุเหตุผล ความจำเป็น และแผนการหรือวิธีการ รวมถึงระยะเวลาในการดำเนินการและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบ

ข้อ ๗ การมอบหมายให้บุคคลใดจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือปฏิบัติการอำพรางได้ ต้องปรากฏว่าเป็นการสืบสวนสอบสวนความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ และมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลหรือพยานหลักฐานในการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ จากการดำเนินการดังกล่าวรวมถึงเป็นกรณีจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อสืบสวนสอบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากมีข้อมูลเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

(๒) การสืบสวนสอบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ด้วยวิธีอื่นกระทำได้ยาก หรืออาจเกิดภัยอันตรายหรือความเสียหายในการปฏิบัติหน้าที่

(๓) เพื่อประโยชน์ในการขยายผลการจับกุมผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

ข้อ ๘ ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะมอบหมายให้ข้าราชการตำรวจตำแหน่งใดเป็นผู้มีอำนาจมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติการอำพราง ให้เป็นไปตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

หมวด ๒

การดำเนินการ

ข้อ ๙ ในกรณีจำเป็นต้องให้หน่วยงานใดจัดทำเอกสารหรือหลักฐานประกอบการปฏิบัติการอำพราง ให้ผู้มอบหมายมีหนังสือแจ้งหน่วยงานนั้นเพื่อขอความร่วมมือในการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าว

ข้อ ๑๐ เอกสารหรือหลักฐานที่มีการจัดทำตามข้อ ๗ หรือข้อ ๙ ให้ใช้เท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการอำพราง

ข้อ ๑๑ ให้ผู้ปฏิบัติการอำพรางยุติการดำเนินการก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับมอบหมายเมื่อปรากฏกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้รับมอบหมายแล้ว

(๒) มีความจำเป็นหรือพฤติการณ์ที่ต้องดำเนินการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่มีความจำเป็นในการดำเนินการนั้นอีกต่อไป

(๓) ผู้มอบหมายมีคำสั่งให้ยุติการดำเนินการและแจ้งให้ผู้ปฏิบัติการอำพรางทราบ

ข้อ ๑๒ เมื่อการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายยุติตามข้อ ๑๑ แล้ว ให้ผู้ปฏิบัติการอำพราง รายงานผลต่อผู้มอบหมาย ภายในสามวันนับแต่วันที่ยุติการดำเนินการ

ให้ผู้ปฏิบัติการอำพรางส่งมอบทรัพย์สิน พร้อมบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่ได้มาหรือเป็นผลสืบเนื่องจากการดำเนินการแก่ผู้มอบหมายภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หากไม่สามารถส่งมอบได้ ให้ผู้ปฏิบัติการอำพรางทำหนังสือโดยระบุเหตุผลและความจำเป็น เสนอต่อผู้มอบหมายพิจารณาโดยเร็ว

ข้อ ๑๓ ให้ผู้มอบหมายแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ ตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้

(๒) รวบรวมและจัดทำระบบข้อมูล จัดเก็บเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับการมอบหมาย และการรายงานตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้ เพื่อการควบคุมและตรวจสอบ

(๓) จัดทำรายงานผลการดำเนินการประจำปี ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ปัญหา อุปสรรค ผลสำเร็จของการดำเนินการ และสถิติ เสนอต่อผู้มอบหมาย เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามข้อบังคับนี้

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ตามที่ได้รับมอบหมาย การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามที่ผู้มอบหมายกำหนด

ข้อ ๑๔ การทำลายเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามที่ผู้มอบหมายหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

จุลสิงห์ วสันตสิงห์

อัยการสูงสุด

ข้อบังคับของอัยการสูงสุด

ว่าด้วยการสะกดรอยผู้ต้องสงสัย ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม

การมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๒๑

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ได้กำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับสำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการสืบสวน จับกุม แสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดหรือจะกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใด เฉพาะในการสะกดรอย จึงเป็นการสมควรออกข้อบังคับฉบับนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อัยการสูงสุดจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของอัยการสูงสุดว่าด้วยการสะกดรอยผู้ต้องสงสัย ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๒๑ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ให้ดำเนินการทุกขั้นตอนเป็นเรื่องลับ

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“ผู้มีอำนาจอนุญาต” หมายความว่า อัยการสูงสุด หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ อัยการสูงสุดเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับ และมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การขออนุญาต

ข้อ ๖ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จะขออนุญาตเพื่อให้อำนาจในการสะกดรอยจากอัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ต้องเป็นข้าราชการอัยการชั้น ๓ ขึ้นไป หรือข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งประเภทบริหาร ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับ

ขำนาญการขึ้นไป หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่
 สารวัตรหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือข้าราชการทหารตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับกองร้อยหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ผู้จะขออนุญาตตามวรรคหนึ่ง จากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ต้องเป็น
 ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่สารวัตรหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ข้อ ๗ การขออนุญาตเป็นผู้มีอำนาจในการสะกดรอย ให้ผู้ขออนุญาตทำเป็นหนังสือเสนอต่อ
 ผู้มีอำนาจอนุญาต โดยระบุเหตุผลความจำเป็นเพื่อสืบสวน จับกุม แสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐาน
 รวมทั้งระบุเครื่องมือ อุปกรณ์ วิธีการ และระยะเวลาในการดำเนินการพร้อมรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๒

การอนุญาต

ข้อ ๘ การพิจารณาอนุญาต ให้พิจารณาเหตุจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อสืบสวน จับกุม แสวงหา และรวบรวมพยานหลักฐาน ดำเนินคดีกับผู้ต้องสงสัยว่า
 กระทำความผิดหรือจะกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เนื่องจากมีข้อมูล
 เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

(๒) การสืบสวน จับกุม แสวงหา และรวบรวมพยานหลักฐาน ดำเนินคดีกับผู้ต้องสงสัยว่า
 กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติด้วยวิธีอื่นกระทำได้ยาก หรืออาจเกิดภัยอันตราย
 หรือความเสียหายในการปฏิบัติหน้าที่

(๓) เพื่อประโยชน์ในการขยายผลการจับกุมผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดหรือจะกระทำความผิด
 ฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

ข้อ ๙ ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาการขออนุญาต แล้วเก็บไว้เป็นหลักฐาน

หมวด ๓

การดำเนินการ

ข้อ ๑๐ การใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการสะกดรอย
 ให้ผู้ได้รับอนุญาตใช้เท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการสะกดรอย

ข้อ ๑๑ ให้ผู้ได้รับอนุญาตบันทึกรายละเอียดทั้งหลายเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม
 เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการสะกดรอย และพฤติการณ์ของผู้ต้องสงสัย รวมถึงพยานหลักฐาน
 ที่ได้รับจากการสะกดรอย แล้วรายงานผลความคืบหน้าของการดำเนินการให้ผู้มีอำนาจอนุญาตทราบเป็นระยะ

ข้อ ๑๒ ในการสะกดรอย หากจำเป็นต้องมีเอกสารถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้มีอำนาจอนุญาต
 มีหนังสือแจ้งหน่วยงานดังกล่าว เพื่อขอความร่วมมือในการใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมือ
 อิเล็กทรอนิกส์ และวิธีการสะกดรอย

ข้อ ๑๓ ในการสะกดรอย หากผู้ได้รับอนุญาตจะต้องถูกตรวจสอบโดยผู้ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบ ให้ผู้ได้รับอนุญาตประสานงานล่วงหน้าไปยังหน่วยงานของผู้ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบ เพื่อขอให้อำนวยความสะดวกในการดำเนินการ

กรณีที่ไม่ได้มีการประสานงานตามวรรคหนึ่ง และมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ต้องแสดงหลักฐานต่อผู้ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบ ให้ผู้ได้รับอนุญาตแสดงหลักฐานการอนุญาต

ข้อ ๑๔ ให้ผู้ได้รับอนุญาตดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต

ในกรณีที่มิเหตุอันสมควร ผู้ได้รับอนุญาตอาจทำหนังสือเพื่อขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมระยะเวลาหรือรายการที่ได้รับอนุญาตต่อผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต

ข้อ ๑๕ เมื่อดำเนินการสะกดรอยเสร็จแล้ว ให้ผู้ได้รับอนุญาตทำรายงานสรุปผลต่อผู้มีอำนาจอนุญาตภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ดำเนินการเสร็จสิ้น

ข้อ ๑๖ ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้

(๒) รวบรวมและจัดทำระบบข้อมูล จัดเก็บเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับการอนุญาต และการรายงานตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้ เพื่อการควบคุมและตรวจสอบ

(๓) จัดทำรายงานผลการดำเนินการประจำปี ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ปัญหา อุปสรรค ผลสำเร็จของการดำเนินการ และสถิติ เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุญาต เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานตามข้อบังคับนี้

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ตามที่ได้รับมอบหมาย

การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามที่ผู้มีอำนาจอนุญาตกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

จุลสิงห์ วสันตสิงห์

อัยการสูงสุด

ข้อบังคับของอัยการสูงสุด

ว่าด้วยการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม

การมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๒๐

พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ได้กำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับสำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการสืบสวน และสอบสวนการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาต การอนุญาต และการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม จึงเป็นการสมควรออกข้อบังคับฉบับนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงออก ข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของอัยการสูงสุดว่าด้วยการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๒๐ พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และความเป็นอยู่ของครอบครัว รวมถึงความเป็นส่วนตัวของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จึงให้ดำเนินการทุกขั้นตอนเป็นเรื่องลับ

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“ผู้มีอำนาจอนุญาต” หมายความว่า อัยการสูงสุด หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ อัยการสูงสุดเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับ และมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การขออนุญาต

ข้อ ๖ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จะขออนุญาตเพื่อมีอำนาจให้มีการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม อาจขออนุญาตได้จากผู้มีอำนาจอนุญาตดังนี้

(๑) การขออนุญาตจากอัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ผู้ขออนุญาตต้องเป็นข้าราชการอัยการชั้น ๓ ขึ้นไป หรือข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งประเภทบริหาร ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการขึ้นไป หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่สารวัตรหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือข้าราชการทหารตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับกองร้อยหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(๒) การขออนุญาตจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ผู้ขออนุญาตต้องเป็นข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่สารวัตรหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ข้อ ๗ การขออนุญาตเป็นผู้มีอำนาจให้มีการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม ให้ผู้ขออนุญาตทำเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจอนุญาตตามแบบที่อัยการสูงสุดกำหนด โดยระบุเหตุผลความจำเป็นเพื่อการสืบสวนสอบสวน รายการ และแผนการ หรือวิธีการ รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการพร้อมรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ผ่านการรับรองของผู้บังคับบัญชา และแนบเอกสารหรือหลักฐานดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการเคลื่อนย้ายผ่านเข้ามาในราชอาณาจักร ให้แนบหนังสือจากหน่วยงานของรัฐของประเทศต้นทางที่แสดงความร่วมมือในการเคลื่อนย้ายของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เว้นแต่การขออนุญาตเป็นผู้มีอำนาจให้มีการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม เมื่อของนั้นอยู่ในราชอาณาจักรแล้ว ให้ประสานขอหนังสือแสดงความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐของประเทศต้นทางด้วย

(๒) กรณีการผ่านออกไปนอกราชอาณาจักร ให้แนบหนังสือจากหน่วยงานของรัฐของประเทศที่แสดงความจำนงหรือยินยอมให้เคลื่อนย้ายของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยออกไปยังประเทศนั้น เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

ข้อ ๘ ผู้รับรองตามข้อ ๗ จะต้องมีตำแหน่งหรือตำแหน่งเทียบเท่า ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเป็นข้าราชการพลเรือนต้องได้รับการรับรองจากผู้บังคับบัญชาตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการสำนักขึ้นไป

(๒) กรณีเป็นข้าราชการตำรวจต้องได้รับการรับรองจากผู้บังคับบัญชาตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการขึ้นไป

(๓) กรณีเป็นข้าราชการทหารต้องได้รับการรับรองจากผู้บัญชาการกองพลขึ้นไป

หมวด ๒

การอนุญาต

ข้อ ๙ การพิจารณาอนุญาต ให้พิจารณาเหตุจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อสืบสวนสอบสวน จับกุมผู้กระทำความผิดหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากมีข้อมูลเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

(๒) การสืบสวนสอบสวน จับกุมผู้กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ด้วยวิธีอื่นกระทำได้ยาก หรืออาจเกิดภัยอันตรายหรือความเสียหายในการปฏิบัติหน้าที่

(๓) เพื่อประโยชน์ในการขยายผลการจับกุมผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

ข้อ ๑๐ ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาการขออนุญาต แล้วส่งหนังสืออนุญาตหรือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาต ไปยังผู้ขออนุญาตโดยเร็ว

หนังสืออนุญาตตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องระบุรายการที่ได้รับอนุญาต และระยะเวลาในการดำเนินการ ตามแบบที่อธิการสูงสุดกำหนด

หมวด ๓

การเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม

ข้อ ๑๑ การเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุมที่ได้รับอนุญาต ให้ผู้ได้รับอนุญาตดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณีของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยที่ยังไม่มีการยึดหรืออายัด

เมื่อผู้ได้รับอนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม ได้ติดตามดูแลการเคลื่อนย้ายของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยผ่านการตรวจสอบของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมายกรณีจำเป็น ให้แสดงหนังสืออนุญาตและมอบสำเนาหนังสืออนุญาตแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน

ผู้มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายนั้น เพื่อให้ผู้ได้รับอนุญาตสามารถติดตามดูแลการเคลื่อนย้ายของ ผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยให้ผ่านไปได้

(๒) กรณีของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยที่มีการยึดหรืออายัด

กรณีของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยที่มีการยึดหรืออายัดไว้โดยเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ให้ผู้ได้รับอนุญาตแสดงหนังสืออนุญาตและมอบสำเนาหนังสืออนุญาตแก่เจ้าพนักงานดังกล่าว เพื่อให้เจ้าพนักงาน ส่งมอบของดังกล่าวให้แก่ผู้ได้รับอนุญาต โดยในการส่งมอบของนั้นให้เก็บเอกสาร การส่งมอบไว้เป็นหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการติดตามดูแลด้วย ทั้งนี้ การเคลื่อนย้ายของผิดกฎหมาย หรือต้องสงสัยที่มีการยึดหรืออายัดประเภทใด หากมีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในเรื่องหลักเกณฑ์วิธี ปฏิบัติไว้โดยเฉพาะ ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดสำหรับของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยประเภทนั้นด้วย

ข้อ ๑๒ ให้ผู้ได้รับอนุญาตบันทึกรายละเอียดทั้งหลายและถ่ายภาพของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัย ที่จะได้มีการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุมในโอกาสแรกที่สามารถจะทำได้ เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็น ไม่สามารถดำเนินการดังกล่าว ให้บันทึกสภาพของของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยให้พอเข้าใจ และเหตุขัดข้องที่ไม่สามารถดำเนินการได้

ข้อ ๑๓ ในการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม หากจำเป็นต้องมีเอกสารหรือหลักฐาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตมีหนังสือแจ้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือดำเนินการจัดทำเอกสารหรือหลักฐาน แก่ผู้ได้รับอนุญาต

เอกสารหรือหลักฐานที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ได้รับอนุญาตนำไปใช้เท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่เป็นการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุมผ่านเข้ามาในราชอาณาจักร หรือ การผ่านออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ได้รับอนุญาต มีหนังสือจากหน่วยงานในสังกัด ของตนพร้อมทั้งทำสำเนาหนังสืออนุญาตถึงอธิบดีกรมศุลกากร เพื่อขอให้อำนวยความสะดวกในการ นำเข้าหรือส่งออกดังกล่าว

ข้อ ๑๕ ในการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม หากผู้ได้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการตาม ที่ได้รับอนุญาตจะต้องถูกตรวจสอบหรือตรวจค้นโดยผู้ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบหรือตรวจค้น ให้ผู้ได้รับอนุญาต

ประสานงานล่วงหน้าไปยังหน่วยงานของผู้ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบหรือตรวจค้น เพื่อขอให้อำนวยความสะดวกในการดำเนินการ

กรณีที่ไม่ได้มีการประสานงานตามวรรคหนึ่ง และมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ต้องแสดงหลักฐานเพื่อการตรวจสอบหรือตรวจค้น ให้ผู้ได้รับอนุญาตแสดงหนังสืออนุญาต

ข้อ ๑๖ ให้ผู้ได้รับอนุญาตดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ผู้ได้รับอนุญาตอาจทำหนังสือเพื่อขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมรายการหรือระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตต่อผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต

หนังสือขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมรายการหรือระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิการสูงสุดกำหนด

ข้อ ๑๗ กรณีของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัย เสียหาย ถูกทำลาย หรือสูญหาย ในระหว่างการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม ให้ผู้ได้รับอนุญาตรายงานเป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจอนุญาตภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ทราบถึงการเสียหาย ถูกทำลาย หรือสูญหาย และหากของดังกล่าวเป็นของที่มีการยึดหรืออายัด ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายตามข้อ ๑๑ (๒) เพื่อทราบด้วย

รายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิการสูงสุดกำหนด

ข้อ ๑๘ เมื่อดำเนินการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุมเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) รายงานผลการดำเนินการต่อผู้มีอำนาจอนุญาตภายในสามวันนับแต่วันที่ดำเนินการเสร็จสิ้น
- (๒) ทำบันทึกส่งคืนของต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายตามข้อ ๑๑ (๒)
- (๓) เมื่อได้รับรายงานผลการดำเนินการจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐของประเทศปลายทาง ให้ผู้ได้รับอนุญาตรายงานผลการดำเนินการต่อผู้มีอำนาจอนุญาตโดยเร็ว

รายงานผลการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิการสูงสุดกำหนด

ข้อ ๑๙ ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้

(๒) รวบรวมและจัดทำระบบข้อมูล จัดเก็บเอกสารและหลักฐานการขออนุญาต การอนุญาต และการรายงานตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้ เพื่อการควบคุมและตรวจสอบ

(๓) จัดทำรายงานผลการดำเนินการประจำปี ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ปัญหา อุปสรรค ผลสำเร็จของการดำเนินการ และสถิติ เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุญาต เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ตามที่มีอำนาจอนุญาตมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗

อรรถพล ใหญ่สว่าง

อัยการสูงสุด

พระราชบัญญัติ
ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒^(๑) พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบและประกาศอื่นในส่วนที่บัญญัติไว้แล้ว ในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความช่วยเหลือ” หมายความว่า ความช่วยเหลือในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการสืบสวน สอบสวน ฟ้องคดี ริบทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา

“ประเทศผู้ร้องขอ” หมายความว่า ประเทศที่ร้องขอความช่วยเหลือจากประเทศผู้รับคำร้องขอ

“ประเทศผู้รับคำร้องขอ” หมายความว่า ประเทศที่ได้รับการขอความช่วยเหลือจากประเทศผู้ร้องขอ

“ผู้ประสานงานกลาง” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ประสานงานในการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ หรือขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศตามคำร้องขอความช่วยเหลือที่ผู้ประสานงานกลางส่งให้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ผู้ประสานงานกลาง

มาตรา ๖ ให้อัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายเป็นผู้ประสานงานกลาง

มาตรา ๗ ผู้ประสานงานกลางมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากประเทศผู้ร้องขอและส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ
- (๒) รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐบาลไทยและส่งให้ประเทศผู้รับคำร้องขอ
- (๓) พิจารณาและวินิจฉัยว่าควรจะให้หรือขอความช่วยเหลือหรือไม่
- (๔) ติดตามและเร่งรัดการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศเสร็จสิ้นโดยเร็ว
- (๕) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๖) ดำเนินการอย่างอื่นเพื่อให้การให้หรือการขอความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้บรรลุผล

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกินสี่คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และให้ข้าราชการอัยการคนหนึ่งตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งเป็นเลขานุการ เพื่อให้ความเห็นประกอบพิจารณาและวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลาง ในการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศและการขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศที่อาจมีผลกระทบกระเทือนอธิปไตยความมั่นคง ประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ หรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือเกี่ยวเนื่องกับความผิดทางการเมือง หรือความผิดทางทหาร

เมื่อมีการขอความช่วยเหลือตามมาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๓๖ และผู้ประสานงานกลางได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑ แล้ว ให้ผู้ประสานงานกลางส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการโดยทันทีเพื่อพิจารณาให้ความเห็น เว้นแต่คณะกรรมการจะมีมติกำหนดแนวปฏิบัติไว้เป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่คณะกรรมการมีความเห็นไม่ตรงกับคำวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลาง ให้ผู้ประสานงานกลางเสนอความเห็นและคำวินิจฉัยดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อประกอบการพิจารณาส่งการตามมาตรา ๑๑ วรรคห้า หรือมาตรา ๓๘ วรรคสอง แล้วแต่กรณี

หมวด ๒
การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๙ การให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ประเทศไทยอาจให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศผู้ร้องขอได้แม้ว่าไม่มีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาระหว่างกัน แต่ประเทศผู้ร้องขอต้องแสดงว่าจะให้ความช่วยเหลือในทำนองเดียวกันเมื่อประเทศไทยร้องขอ

(๒) การกระทำซึ่งเป็นมูลกรณีของความช่วยเหลือนั้นเป็นความผิดที่มีโทษฐานใดฐานหนึ่งตามกฎหมายไทย เว้นแต่เป็นกรณีในประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอมีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาต่อกันและข้อความในสนธิสัญญาระบุไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๓) ประเทศไทยอาจปฏิเสธคำร้องขอความช่วยเหลือ หากคำร้องขอนั้นกระทบกระเทือนอธิปไตย ความมั่นคง หรือสาธารณประโยชน์ที่สำคัญอื่น ๆ ของประเทศไทย หรือเกี่ยวเนื่องกับความผิดทางการเมือง

(๔) การให้ความช่วยเหลือต้องไม่เกี่ยวเนื่องกับความผิดทางทหาร

มาตรา ๑๐ ประเทศที่มีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญากับประเทศไทยหากประสงค์จะขอความช่วยเหลือตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้จากประเทศไทย ให้ทำคำร้องขอความช่วยเหลือส่งไปยังผู้ประสานงานกลาง แต่สำหรับประเทศที่ไม่มีสนธิสัญญาดังกล่าวกับประเทศไทย ให้ส่งคำร้องขอโดยวิธีทางการทูต

คำร้องขอความช่วยเหลือให้ทำตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

มาตรา ๑๑ เมื่อได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้ผู้ประสานงานกลางพิจารณาและวินิจฉัยว่า คำร้องขอนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้ได้หรือไม่ และได้ดำเนินการตามขั้นตอนและมีเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

ถ้าคำร้องขอนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะให้ความช่วยเหลือได้ และได้ดำเนินการตามขั้นตอนและมีเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วน ให้ผู้ประสานงานกลางส่งคำร้องขอนั้นให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการต่อไป

ถ้าคำร้องขอนั้นไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะให้ความช่วยเหลือได้ หรืออาจให้ความช่วยเหลือได้ ภายใต้งบเงินที่จำเป็นบางประการ หรือมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือมีเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้ผู้ประสานงานกลางแจ้งปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือพร้อมด้วยเหตุผล หรือแจ้งเงินที่จำเป็นหรือ เหตุขัดข้องให้ประเทศผู้ร้องขอทราบ

ถ้าผู้ประสานงานกลางเห็นว่าการดำเนินการตามคำร้องขอนั้นจะเป็นการแทรกแซงการสืบสวน การสอบสวน การฟ้องคดี หรือการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ซึ่งกำลังดำเนินการอยู่ในประเทศไทย ผู้ประสานงานกลางจะเลื่อนการดำเนินการตามคำร้องขอนั้นหรือดำเนินการตามคำร้องขอนั้นโดยกำหนด เงินที่จำเป็นก็ได้ แล้วแจ้งให้ประเทศผู้ร้องขอทราบ

คำวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลางเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือให้ถือเป็นยุติ เว้นแต่ นายกรัฐมนตรีจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๒ ให้ผู้ประสานงานกลางส่งคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้แก่เจ้าหน้าที่ ผู้มีอำนาจดังนี้

(๑) คำร้องขอให้สอบปากคำพยาน จัดหาให้ซึ่งเอกสารหรือสิ่งของอันเป็นพยานหลักฐาน ซึ่งเป็นการดำเนินการนอกศาล คำร้องขอให้จัดส่งเอกสาร คำร้องขอให้ค้น คำร้องขอให้ยึดเอกสารหรือสิ่งของ และคำร้องขอให้สืบหาบุคคล ให้ส่งอธิบดีกรมตำรวจดำเนินการ

(๒) คำร้องขอให้สืบพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานวัตถุ ซึ่งเป็นการดำเนินการในศาล และคำร้องขอให้ดำเนินการริบหรือยึดทรัพย์สิน ให้ส่งอัยการพิเศษฝ่ายคดีดำเนินการ

(๓) คำร้องขอให้โอนหรือรับโอนบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อสืบพยานบุคคลให้ส่งอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ดำเนินการ

(๔) คำร้องขอให้เริ่มกระบวนการคดีทางอาญา ให้ส่งอธิบดีกรมตำรวจและอัยการพิเศษฝ่ายคดี ดำเนินการ

มาตรา ๑๓ เมื่อได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากผู้ประสานงานกลาง ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามที่คำร้องขอนั้น เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้ส่งผลการดำเนินการตลอดจน เอกสารและสิ่งของที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้ประสานงานกลาง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจประสบอุปสรรค หรือไม่อาจดำเนินการตามคำร้องขอนั้นได้ ให้แจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้ประสานงานกลางทราบ

มาตรา ๑๔ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือและแจ้งผลให้ ผู้ประสานงานกลางทราบแล้ว ให้ผู้ประสานงานกลางจัดการส่งผลการดำเนินการตลอดจนเอกสารและสิ่งของที่ เกี่ยวข้องให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ

ส่วนที่ ๒

การสอบสวนและการสืบพยานหลักฐาน

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้สอบปากคำพยานหรือรวบรวมพยานหลักฐานที่อยู่ในประเทศไทยในชั้นสอบสวน ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจแจ้งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามคำร้องขอนั้น

ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบปากคำพยานหรือรวบรวมพยานหลักฐานตามคำร้องขอในวรรคหนึ่ง ในกรณีที่จำเป็นให้มีอำนาจค้นและยึดเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อพนักงานสอบสวนดำเนินการสอบปากคำพยานหรือรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้แจ้งผลการดำเนินการหรือส่งมอบพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๖ ถ้าสนธิสัญญาระหว่างประเทศผู้ร้องขอกับประเทศไทยว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา กำหนดให้ต้องมีการรับรองความถูกต้องแท้จริงแห่งเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจสั่งให้บุคคลผู้มีหน้าที่เก็บรักษาเอกสารรับรองความถูกต้องแท้จริงของเอกสารนั้นตามแบบและวิธีการที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญาดังกล่าวหรือตามที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้สืบพยานหลักฐานในศาลไทย ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจแจ้งให้พนักงานอัยการดำเนินการตามคำร้องขอนั้น

ให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่บุคคลซึ่งจะเป็นพยานหรือบุคคลซึ่งครอบครองหรือดูแลรักษาพยานเอกสารหรือพยานวัตถุมีภูมิลาเนาหรือมีที่อยู่ในเขตศาลให้สืบพยานหลักฐานดังกล่าว และให้ศาลมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาสืบพยานตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อศาลดำเนินการสืบพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอรับบันทึกคำเบิกความของพยานรวมทั้งพยานหลักฐานอื่นในสำนวนไปส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพื่อดำเนินการต่อไป

ส่วนที่ ๓

การจัดหาและการให้เอกสารหรือข่าวสาร
ที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้จัดหาเอกสารหรือข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐบาลไทย ให้ผู้ประสานงานกลางแจ้งไปยังหน่วยงานที่

ครอบครองเอกสารหรือข่าวสารนั้น และให้หน่วยงานดังกล่าวส่งมอบเอกสารหรือแจ้งข่าวสารนั้นแก่ผู้ประสานงานกลาง

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่เอกสารหรือข่าวสารที่ต่างประเทศร้องขอตามมาตรา ๑๘ เป็นเอกสารหรือข่าวสารที่ไม่พึงเปิดเผยต่อสาธารณชน และหน่วยงานที่ครอบครองเอกสารหรือข่าวสารดังกล่าวเห็นว่าไม่อาจเปิดเผยหรือไม่สมควรเปิดเผยเอกสารหรือข่าวสารตามคำร้องขอ หรืออาจเปิดเผยได้โดยมีเงื่อนไข ให้หน่วยงานดังกล่าวแจ้งเหตุขัดข้องหรือเงื่อนไขในการเปิดเผยเอกสารหรือข่าวสาร ให้ผู้ประสานงานกลางทราบ

มาตรา ๒๐ ในการจัดหาเอกสารตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศตามบทบัญญัติในส่วนนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาเอกสารนั้นรับรองความถูกต้องแท้จริงของเอกสารดังกล่าวตามแบบและวิธีการที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่ได้มีสนธิสัญญากำหนดไว้เป็นอย่างอื่นก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญานั้น

ส่วนที่ ๔ การจัดส่งเอกสาร

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้จัดส่งเอกสารทางกฎหมาย ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามคำร้องขอ และแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ประสานงานกลางทราบ

หากเอกสารทางกฎหมายที่ได้รับคำร้องขอให้จัดส่งเป็นเอกสารเพื่อเรียกบุคคลไปปรากฏตัวต่อหน้าเจ้าหน้าที่หรือศาลในประเทศผู้ร้องขอ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจัดส่งให้แก่ผู้รับล่วงหน้าพอสมควรก่อนกำหนดการปรากฏตัว

การแจ้งผลการส่งเอกสารให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด ทั้งนี้ เว้นแต่ในกรณีที่ได้มีสนธิสัญญากำหนดไว้เป็นอย่างอื่นก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญานั้น

มาตรา ๒๒ บทบัญญัติว่าด้วยการลงโทษตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามกฎหมายของเจ้าพนักงานหรือคำสั่งของศาลมิให้นำมาใช้บังคับกับบุคคลซึ่งมิใช่คนสัญชาติของประเทศผู้ร้องขอที่ได้รับเอกสารทางกฎหมายให้ไปปรากฏตัวต่อเจ้าพนักงานหรือศาลในประเทศผู้ร้องขอ

ส่วนที่ ๕ การค้นและยึด

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้คืน ยึด และส่งมอบสิ่งของ ถ้ามีเหตุที่จะออกหมายค้น หรือค้น หรือยึดสิ่งของได้ตามกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจออกหมายค้น ค้นหรือยึดสิ่งของนั้นได้

มาตรา ๒๔ การค้นและยึดสิ่งของตามมาตรา ๒๓ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจซึ่งทำการค้นและยึดสิ่งของตามคำร้องขอความช่วยเหลือจะต้องทำหนังสือรับรองการเก็บรักษาทรัพย์สิน ลักษณะและความบริบูรณ์แห่งสภาพของสิ่งของนั้น และส่งมอบสิ่งของที่ค้นและยึดได้พร้อมหนังสือรับรองนั้นให้แก่ผู้ประสานงานกลางเพื่อดำเนินการต่อไป

หนังสือรับรองนั้นให้ทำตามแบบและวิธีการที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

ส่วนที่ ๖

การโอนบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อสืบพยาน

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้ส่งบุคคลซึ่งถูกคุมขังในประเทศไทยไปเบิกความเป็นพยานในประเทศผู้ร้องขอ หรือขอส่งบุคคลซึ่งถูกคุมขังในประเทศผู้ร้องขอมาเบิกความเป็นพยานในประเทศไทย ถ้าผู้ประสานงานกลางพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการจำเป็นและบุคคลซึ่งถูกคุมขังนั้นสมัครใจ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการส่งตัวบุคคลนั้นไปยังประเทศผู้ร้องขอหรือรับตัวบุคคลนั้นจากประเทศผู้ร้องขอเข้ามาในประเทศไทย

การส่งตัวและรับตัวบุคคลตามความในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ระยะเวลาที่บุคคลซึ่งถูกส่งตัวไปเบิกความเป็นพยานในต่างประเทศและอยู่ภายใต้ความควบคุมของประเทศผู้ร้องขอ ให้ถือว่าเป็นระยะเวลาที่ผู้นั้นถูกคุมขังในประเทศไทย

มาตรา ๒๘ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจคุมขังบุคคลที่ถูกคุมขังซึ่งถูกส่งตัวมาจากต่างประเทศเพื่อเบิกความเป็นพยานตลอดเวลาที่บุคคลนั้นอยู่ในประเทศไทย เมื่อบุคคลนั้นเบิกความเป็นพยานเสร็จแล้วให้แจ้งผู้ประสานงานกลางทราบ

มาตรา ๒๙ เมื่อผู้ประสานงานกลางได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ ให้ผู้ประสานงานกลางส่งตัวบุคคลนั้นกลับไปยังประเทศผู้ร้องขอทันที

ส่วนที่ ๗
การสืบหาบุคคล

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้สืบหาตัวบุคคลซึ่งประเทศผู้ร้องขอต้องการตัวเกี่ยวกับการสืบสวน สอบสวน ฟ้องคดี หรือการดำเนินการอื่นทางอาญา โดยมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลดังกล่าวอยู่ในประเทศไทย ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการสืบหาตัวบุคคลนั้น และแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ประสานงานกลางทราบ

ส่วนที่ ๘
การเริ่มกระบวนการคดีทางอาญา

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศซึ่งมีอำนาจที่จะเริ่มกระบวนการคดีทางอาญาคดีใดคดีหนึ่งแต่ประสงค์จะให้เริ่มกระบวนการคดีทางอาญาคดีนั้นในประเทศไทย และคดีดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจของศาลไทย ให้ผู้ประสานงานกลางพิจารณาว่าสมควรจะเริ่มดำเนินการกระบวนการคดีทางอาญาตามคำร้องขอหรือไม่ ถ้าเห็นสมควรให้แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ประสานงานกลางทราบ

ส่วนที่ ๙
การริบหรือยึดทรัพย์สิน

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้ดำเนินการริบหรือยึดทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่ทรัพย์สินนั้นอยู่ในเขตอำนาจเพื่อขอให้ศาลพิพากษาริบหรือมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินนั้น

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากจำเป็นให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทำการสอบสวนหรือจะมอบหมายให้พนักงานสอบสวนคนใดทำการสอบสวนแทนก็ได้

มาตรา ๓๓ ศาลจะพิพากษาให้ริบทรัพย์สินตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศก็ได้เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลต่างประเทศให้ริบทรัพย์สินนั้นและทรัพย์สินนั้นอาจถูกยึดได้ตามกฎหมายไทย

ในกรณีที่ศาลต่างประเทศมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินก่อนมีคำพิพากษาหรือมีคำพิพากษาให้ริบทรัพย์สินแล้วแต่คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด และทรัพย์สินนั้นอาจถูกยึดได้ตามกฎหมายไทย ถ้าศาลเห็นสมควรศาลจะมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินนั้นไว้ก็ได้

การริบหรือยึดทรัพย์สินตามมาตรา นี้ ให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งได้แม้ว่าการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้มีการริบหรือยึดทรัพย์สินนั้นจะมีได้เกิดขึ้นในราชอาณาจักรก็ตาม

มาตรา ๓๔ การสอบสวน การยื่นคำร้อง การพิจารณา การพิพากษา และการมีคำสั่งเกี่ยวกับการริบหรือยึดทรัพย์สินนั้น ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยการริบทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ ทรัพย์สินที่ศาลพิพากษาให้ริบตามความในส่วนนี้ให้ตกเป็นของแผ่นดิน แต่ศาลจะพิพากษาให้ทำให้ทรัพย์สินนั้นใช้ไม่ได้หรือทำลายทรัพย์สินนั้นเสียก็ได้

ส่วนที่ ๑๐

วิธีขอความช่วยเหลือ

มาตรา ๓๖ หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้เสนอเรื่องต่อผู้ประสานงานกลาง

มาตรา ๓๗ คำขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศและเอกสารที่ส่งไป ให้ทำตามแบบหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

มาตรา ๓๘ ให้ผู้ประสานงานกลางพิจารณาว่าสมควรจะขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศหรือไม่ โดยพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ รายละเอียด ข้อเท็จจริง และเอกสารประกอบ แล้วแจ้งให้หน่วยงานผู้ขอทราบ

คำวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลางเกี่ยวกับการขอความช่วยเหลือให้ถือเป็นยุติ เว้นแต่นายกรัฐมนตรีจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๓๙ หน่วยงานผู้ขอต้องปฏิบัติตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่ต่อประเทศผู้รับคำร้องขอในการใช้ข่าวสารหรือพยานหลักฐานตามวัตถุประสงค์ที่ระบุในคำขอ

หน่วยงานผู้ขอต้องปฏิบัติตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่ต่อประเทศผู้รับคำร้องขอในการรักษาความลับของข่าวสารหรือพยานหลักฐานที่ขอรับความช่วยเหลือ เว้นแต่ข่าวสารหรือพยานหลักฐานนั้นจำเป็นต่อการพิจารณาคดีโดยเปิดเผยอันเป็นผลจากการสืบสวน การสอบสวน การฟ้องคดี หรือการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาที่ระบุไว้ในคำขอ

มาตรา ๔๐ บุคคลที่เข้ามาเบิกความเป็นพยานหรือให้ปากคำในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติ นี้ จะไม่ถูกส่งหมายเพื่อดำเนินคดีใด ๆ หรือถูกคุมขังหรือถูกจำกัดเสรีภาพ โดยเหตุจากการกระทำที่เกิดขึ้น ก่อนบุคคลนั้นออกจากประเทศผู้รับคำร้องขอ

สิทธิในวรรคหนึ่งสิ้นสุดลงเมื่อบุคคลนั้นมีโอกาสที่จะออกจากประเทศไทยภายในระยะเวลาสิบห้าวันหลังจากที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานผู้ร้องขอแล้วว่าไม่จำเป็นต้องอยู่ในประเทศไทยต่อไปอีก แต่ยังคงอยู่ในประเทศไทยต่อไป หรือบุคคลนั้นได้กลับเข้ามาโดยสมัครใจหลังจากที่ได้ออกจากประเทศไทยแล้ว

มาตรา ๔๑ (ใช้บังคับมิได้)^[๒]

(คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๖ วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๑ ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๐ (๒) (๓) (๔) (๗) จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖)

หมวด ๓

ค่าใช้จ่าย

มาตรา ๔๒ บรรดาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ และการขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันการประกอบอาชญากรรม มีการกระทำร่วมกันเป็นเครือข่ายในดินแดนของหลายประเทศ และกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของแต่ละประเทศโดยลำพังไม่อาจป้องกันและปราบปรามได้อย่างเด็ดขาด การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศ สมควรกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือและรับความช่วยเหลือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประกาศสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เรื่อง ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ^[๓]

^[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙/ตอนที่ ๔๐/หน้า ๒๗/๗ เมษายน ๒๕๓๕

^[๒] บรรดาพยานหลักฐานและเอกสารที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นพยานหลักฐานและเอกสารที่รับฟังได้ตามกฎหมาย

^[๓] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐/ตอนที่ ๒๘ ก/หน้า ๒๐/๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖

พระราชบัญญัติ

ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒^[๑] พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช ๒๔๗๒

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่บรรดาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง กับข้อความตามสนธิสัญญาเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศหรือ องค์การระหว่างประเทศ

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ประเทศผู้ร้องขอ”หมายความว่า ประเทศ ดินแดน หรือองค์การระหว่างประเทศที่ร้องขอให้ประเทศไทยส่งผู้ร้ายข้ามแดน

“ประเทศผู้รับคำร้องขอ”หมายความว่า ประเทศ ดินแดน หรือองค์การระหว่างประเทศที่ประเทศไทยร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

“ผู้ประสานงานกลาง”หมายความว่า อัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายซึ่งมีอำนาจหน้าที่ประสานงานการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ประเทศผู้ร้องขอและการร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนแก่ประเทศไทย รวมทั้งการอื่นที่เกี่ยวข้อง

“เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ”หมายความว่า พนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าพนักงานอื่นผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในส่วนของตนตามที่ได้รับแจ้งจากผู้ประสานงานกลาง

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

หลักทั่วไปในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

มาตรา ๗ ความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ต้องเป็นความผิดอาญาซึ่งกฎหมายของประเทศผู้ร้องขอและกฎหมายไทยกำหนดให้เป็นความผิดอาญาซึ่งมีโทษประหารชีวิตหรือมีโทษจำคุกหรือโทษจำกัดเสรีภาพในรูปแบบอื่นตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็ความผิดที่ได้กำหนดไว้ในหมวดเดียวกัน หรือเรียกชื่อความผิดเป็นอย่างเดียวกันของทั้งสองประเทศหรือไม่ก็ตาม

การกระทำความผิดอาญาอื่นซึ่งมีโทษจำคุกหรือโทษจำกัดเสรีภาพในรูปแบบอื่นน้อยกว่าหนึ่งปี อาจร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ หากเป็นความผิดเกี่ยวพันกับความผิดที่ให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามคำร้องขอแล้ว ไม่ว่าจะร้องขอพร้อมคำร้องขอในครั้งแรกหรือภายหลัง

มาตรา ๘ การส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้เริ่มต้นด้วยการมีคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศผู้ร้องขอ

คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนของประเทศผู้ร้องขอที่มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศไทยให้จัดส่งไปยังผู้ประสานงานกลาง ในกรณีที่ประเทศผู้ร้องขอไม่มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศไทย ให้จัดส่งคำร้องขอดังกล่าวโดยผ่านวิถีทางการทูต

คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนและเอกสารหลักฐาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนและเอกสารหลักฐานตามวรรคสามซึ่งจะส่งศาลต้องจัดทำคำแปลเป็นภาษาไทยและรับรองความถูกต้องด้วย

คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือเอกสารหลักฐานตามมาตรา นี้ ศาลจะรับฟังโดยไม่จำเป็นต้องมีพยานบุคคลมาเบิกความประกอบก็ได้

มาตรา ๙ รัฐบาลไทยอาจพิจารณาส่งบุคคลข้ามแดน เพื่อการฟ้องร้องหรือรับโทษตามคำพิพากษาของศาลในความผิดทางอาญา ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจดำเนินคดีของประเทศผู้ร้องขอให้แก่ประเทศนั้นๆ ตามคำร้องขอได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเป็นความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ และไม่เข้าลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายไทย หรือมิใช่ความผิดที่มีลักษณะทางการเมืองหรือเป็นความผิดทางทหาร

(๒) กรณีที่มีได้มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกัน เมื่อประเทศผู้ร้องขอได้แสดงโดยชัดแจ้งว่าจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่ประเทศไทยในทำนองเดียวกันเมื่อประเทศไทยร้องขอ

ความผิดที่มีลักษณะทางการเมืองตามวรรคหนึ่ง (๑) ไม่หมายความรวมถึงความผิด ดังต่อไปนี้

(๑) การปลงพระชนม์ ประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ พระราชินี หรือรัชทายาท

(๒) การฆ่า ประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพของประมุขแห่งรัฐ ผู้นำรัฐบาล หรือสมาชิกโดยตรงในครอบครัวของบุคคลนั้น

(๓) การกระทำความผิดที่ไม่ถือว่าเป็นความผิดทางการเมืองเพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามสนธิสัญญาซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี

ความผิดทางทหาร หมายความว่า ความผิดอาญาทางทหารโดยเฉพาะและมีใช่ความผิดตามกฎหมายอาญาทั่วไป

มาตรา ๑๐ ถ้าบุคคลใดซึ่งถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนนั้นเคยได้รับการพิจารณาคดีจากศาลไทย หรือศาลของประเทศผู้ร้องขอในการกระทำความผิดเดียวกันกับที่มีการร้องขอ ให้ส่งข้ามแดนและศาลไทยหรือศาลของประเทศผู้ร้องขอได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ปล่อยตัวหรือพิพากษาให้ลงโทษและผู้นั้นได้พ้นโทษแล้ว หรือได้รับการอภัยโทษหรือนิรโทษกรรมหรือคดีขาดอายุความหรือมีเหตุอื่นใดซึ่งไม่สามารถดำเนินคดีแก่บุคคลนั้นตามกฎหมายของประเทศผู้ร้องขอ ห้ามมิให้ส่งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ร้ายข้ามแดนเนื่องจากการกระทำนั้นอีก

มาตรา ๑๑ การควบคุมเพื่อดำเนินคดีหรือลงโทษบุคคลซึ่งถูกส่งเป็นผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศผู้รับคำร้องขอมายังประเทศไทยในความผิดอื่นที่ได้กระทำลงก่อนมีการส่งข้ามแดน และการส่งบุคคลซึ่งถูกส่งเป็นผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศผู้รับคำร้องขอมายังประเทศไทยไปยังประเทศที่สามจะกระทำมิได้ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) บุคคลนั้นเดินทางออกจากราชอาณาจักรไทยภายหลังเสร็จสิ้นกระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดนและได้กลับเข้ามาในราชอาณาจักรไทยใหม่โดยสมัครใจ
- (๒) บุคคลนั้นมิได้เดินทางออกจากราชอาณาจักรไทยภายในสี่สิบห้าวันภายหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดน หรือ
- (๓) ประเทศผู้รับคำร้องขอยินยอม

หมวด ๒

กระบวนการดำเนินการตามคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑๒ การดำเนินการตามคำร้องขอให้ส่งบุคคลสัญชาติไทยเป็นผู้ร้ายข้ามแดนอาจกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อมีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอกำหนดไว้
- (๒) บุคคลนั้นยินยอมให้ส่งข้ามแดน หรือ
- (๓) เป็นการส่งผู้ร้ายข้ามแดนภายใต้เงื่อนไขต่างตอบแทนที่ประเทศไทยทำกับประเทศผู้ร้องขอ

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนยื่นผ่านวิถีทางการทูตให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) หากเห็นว่าคำร้องขอดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและไม่มีเหตุผลอื่นใดที่จะไม่ดำเนินการให้ ก็ให้ส่งคำร้องนั้นให้ผู้ประสานงานกลางดำเนินการต่อไป
- (๒) หากเห็นว่าคำร้องขอดังกล่าวอาจกระทบกระเทือนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือมีเหตุผลอื่นที่ไม่อาจดำเนินการให้ได้ ก็ให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นนั้นพร้อมด้วยคำร้องขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยเร็ว ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบต่อความเห็นดังกล่าวของกระทรวงการต่างประเทศ ให้พิจารณาสั่งการตามความเห็นสมควร หากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้ดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามคำร้องขอ ก็ให้กระทรวงการต่างประเทศส่งเรื่องให้ผู้ประสานงานกลางดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ เมื่อได้รับคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากกระทรวงการต่างประเทศหรือจากประเทศผู้ร้องขอ ให้ผู้ประสานงานกลางพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าคำร้องขอนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะดำเนินการให้ได้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ประสานงานกลางแจ้งให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ออกหมายจับแล้วจัดส่งหมายจับให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

(๒) ในกรณีที่คำร้องขอนั้นมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือมีเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องหรืออาจดำเนินการให้ได้ภายใต้เงื่อนไขที่จำเป็นบางประการ ให้ผู้ประสานงานกลางแจ้งเหตุขัดข้องหรือเงื่อนไขที่จำเป็นให้ประเทศผู้ร้องขอทราบ แต่ถ้าการดำเนินการตามคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะกระทบกระเทือนการฟ้องคดีอื่นใด หรือการดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับคดีอาญาซึ่งบุคคลนั้นกำลังถูกดำเนินการอยู่ในประเทศไทย ผู้ประสานงานกลางจะเลื่อนการดำเนินการตามคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้น หรือจะดำเนินการโดยกำหนดเงื่อนไขที่จำเป็นก็ได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งให้ประเทศผู้ร้องขอทราบโดยไม่ชักช้า

(๓) ในกรณีที่คำร้องขอนั้นมิได้ส่งผ่านวิธีการทางทูตให้ผู้ประสานงานกลางแจ้งคำร้องขอดังกล่าวให้กระทรวงการต่างประเทศทราบเพื่อให้ความเห็นก่อนดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๑๓ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๔) ในกรณีที่ผู้ประสานงานกลางเห็นว่าคำร้องขออาจกระทบกระเทือนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือมีเหตุผลอื่นใดซึ่งไม่ควรดำเนินการ หรือเห็นว่าคำร้องขอดังกล่าวไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะดำเนินการให้ได้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ประสานงานกลางแจ้งประเทศผู้ร้องขอหรือกระทรวงการต่างประเทศ แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ประเทศผู้ร้องขออาจมีคำร้องขอให้จับกุมและคุมขังบุคคลที่ต้องการตัวไว้ชั่วคราวก่อนก็ได้ คำร้องขอเช่นนี้ของประเทศผู้ร้องขอที่มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศไทยให้จัดส่งไปยังผู้ประสานงานกลาง ในกรณีที่ประเทศผู้ร้องขอมีได้มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศไทยให้ส่งผ่านวิธีการทางทูต

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด
การพิจารณาเพื่อดำเนินการให้นำความในมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ เมื่อจับกุมตัวบุคคลซึ่งถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนตามความในมาตรา ๑๕ ได้ให้นำส่งพนักงานอัยการโดยมิชักช้า ทั้งนี้ เพื่อยื่นคำร้องให้ศาลมีคำสั่งขังบุคคลซึ่งถูกร้องขอไว้ในระหว่างรอคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนอย่างเป็นทางการ และเอกสารหลักฐานจากประเทศผู้ร้องขอ

หากศาลมิได้รับคำฟ้องเพื่อดำเนินคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บุคคลซึ่งถูกร้องขอถูกจับ หรือภายในเวลาที่ศาลกำหนดแต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นถูกจับให้ปล่อยตัวบุคคลนั้นไป

ในกรณีที่มีการปล่อยตัวบุคคลซึ่งถูกร้องขอตามความในวรรคสอง เนื่องจากประเทศผู้ร้องขอ มิได้จัดส่งคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนอย่างเป็นทางการ และเอกสารหลักฐานอันจำเป็นตามมาตรา ๘ หรือด้วยเหตุอื่นใด ให้การร้องขอให้จับตามมาตรา ๑๕ เป็นอันยกเลิก และประเทศผู้ร้องขอจะร้องขอให้จับบุคคลซึ่งถูกร้องขอดังกล่าวด้วยเหตุเดียวกันนั้นอีกมิได้ แต่การปฏิเสธหรือยกเลิกคำร้องขอให้จับดังกล่าวไม่มีผลเป็นการห้ามประเทศผู้ร้องขอที่จะร้องขอให้ส่งบุคคลซึ่งถูกร้องขอนั้นข้ามแดนตามปกติ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่เห็นสมควร กระทรวงการต่างประเทศอาจเสนอข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศหรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้ผู้ประสานงานกลางก่อนเสนอต่อศาลเพื่อประกอบการพิจารณาและให้ศาลมีอำนาจเรียกกระทรวงการต่างประเทศมาชี้แจง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ ทั้งนี้ ให้รวมถึงการพิจารณาในชั้นอุทธรณ์ด้วย

ส่วนที่ ๒

กระบวนการพิจารณาคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน

มาตรา ๑๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ เมื่อจับบุคคลซึ่งถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนได้แล้วให้พนักงานอัยการนำคดีขึ้นสู่ศาลโดยมิชักช้า

ให้ศาลดำเนินการพิจารณาคดีอย่างต่อเนื่อง เว้นแต่ศาลจะเห็นสมควรให้เลื่อนคดีตามที่พนักงานอัยการหรือบุคคลซึ่งถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนร้องขอ ทั้งนี้ ให้ศาลสั่งขังบุคคลซึ่งถูกร้องขอนั้นไว้ระหว่างการพิจารณา

การควบคุมและการดำเนินคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม ถ้ามีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวให้ศาลถามพนักงานอัยการว่าจะคัดค้านประการใดหรือไม่ หากมีคำคัดค้านของพนักงานอัยการศาลพึงรับฟังประกอบการวินิจฉัย

ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามบุคคลซึ่งถูกร้องขอว่ามีทนายความหรือไม่ หากไม่มีและต้องการทนายความ ให้ศาลตั้งทนายความให้และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ เมื่อศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานแล้ว เห็นว่ามีเหตุดังต่อไปนี้ให้ศาลมีคำสั่งขังบุคคลนั้นไว้เพื่อส่งข้ามแดนต่อไป

(๑) บุคคลซึ่งถูกจับนั้นเป็นบุคคลซึ่งถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนและมีผู้ใช้สัญชาติไทย หรือเป็นผู้มีสัญชาติไทยแต่อยู่ในหลักเกณฑ์ให้ส่งข้ามแดนได้ตามมาตรา ๑๒

(๒) คดีมีมูลที่จะรับฟ้องไว้พิจารณา หากความผิดนั้นได้กระทำลงในราชอาณาจักรหรือมีกฎหมายบัญญัติให้ถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักร และ

(๓) ความผิดซึ่งเป็นเหตุให้ร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้น เป็นความผิดซึ่งอาจส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ตามพระราชบัญญัตินี้และมีใช่เป็นความผิดที่มีลักษณะทางการเมืองหรือเป็นความผิดทางทหารโดยเฉพาะ

ถ้าศาลพิเคราะห์เห็นว่าพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่งไม่เพียงพอ ก็ให้ศาลมีคำสั่งปล่อยและดำเนินการปล่อยบุคคลนั้นไปเมื่อสิ้นระยะเวลาเจ็ดสิบสองชั่วโมงนับแต่ได้อ่านคำสั่งปล่อยนั้น เว้นแต่ภายในระยะเวลาดังกล่าว พนักงานอัยการจะได้แจ้งความจำนงว่าจะอุทธรณ์ ก็ให้ขังไว้ในระหว่างอุทธรณ์และจะต้องยื่นอุทธรณ์ภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลอ่านคำสั่งปล่อย ถ้ามีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวในชั้นอุทธรณ์ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้ส่งบุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งขังตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง ข้ามแดนก่อนครบระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งขังเพื่อส่งข้ามแดน

เมื่อมีเหตุอันสมควรที่จะเลื่อนกำหนดการส่งบุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งขังเพื่อส่งข้ามแดนให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อพิจารณามีคำสั่งขังบุคคลนั้นต่อไปตามกำหนดเวลาเท่าที่จำเป็น คำร้องเช่นนั้นจะต้องยื่นก่อนครบกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุดให้ขังเพื่อส่งข้ามแดน

ถ้ามิได้ส่งบุคคลนั้นข้ามแดนภายในเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุดหรือภายในกำหนดเวลาที่ศาลได้อนุญาตให้ขยายออกไปตามคำร้องของพนักงานอัยการตามวรรคสอง ให้ปล่อยบุคคลนั้นไป

ส่วนที่ ๓

การอุทธรณ์

มาตรา ๒๑ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ปล่อยหรือขังบุคคลเพื่อส่งข้ามแดนแล้วพนักงานอัยการหรือบุคคลนั้นอาจยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวไปยังศาลอุทธรณ์ภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลได้อ่านคำสั่งนั้น

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยคำคัดค้านเฉพาะเหตุที่ให้ศาลมีคำสั่งตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๙ โดยพิจารณาว่าศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งไปโดยมีพยานหลักฐานเพียงพอหรือไม่ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

หมวด ๓

การดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

มาตรา ๒๒ ภายหลังจากที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุดให้ขังบุคคลซึ่งถูกร้องขอให้ส่งเป็นผู้ร้ายข้ามแดน และรัฐบาลไทยพิจารณาให้ส่งบุคคลนั้นเป็นผู้ร้ายข้ามแดนแล้ว การส่งมอบตัวบุคคลซึ่งถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอจะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุด หรือภายใน

กำหนดเวลาที่ศาลได้อนุญาตให้ขยายออกไปตามคำร้องของพนักงานอัยการ ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับ วัน เวลา สถานที่และวิธีการส่งมอบตัวบุคคลซึ่งถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ประเทศผู้ร้องขอมิได้ดำเนินการรับมอบตัวบุคคลซึ่งถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๒ โดยไม่มีเหตุอันควร หากต่อมาภายหลังได้ร้องขอให้ส่งบุคคลนั้นข้ามแดนในความผิดเดียวกันอีก ให้ปฏิเสธการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

การปฏิเสธการส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามวรรคหนึ่ง มิให้นำความในมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับ

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่บุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งถึงที่สุดให้ขังเพื่อส่งเป็นผู้ร้ายข้ามแดนกำลังถูกดำเนินคดีหรืออยู่ระหว่างรับโทษตามคำพิพากษาอยู่ในประเทศไทยในความผิดอื่นนอกเหนือจากความผิดซึ่งขอให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน รัฐบาลไทยอาจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งบุคคลดังกล่าวให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ
- (๒) เลื่อนการส่งบุคคลนั้นจนกว่าการดำเนินคดีเสร็จสิ้นลงหรือจนกว่าบุคคลนั้นจะได้รับโทษตามคำพิพากษาทั้งหมดหรือบางส่วนแล้ว
- (๓) ส่งบุคคลดังกล่าวให้แก่ประเทศผู้ร้องขอชั่วคราวเพื่อการฟ้องคดีตามเงื่อนไขที่ตกลงกับประเทศผู้ร้องขอ และหลังจากที่บุคคลนั้นถูกส่งกลับมาประเทศไทยแล้ว อาจถูกส่งกลับไปยังประเทศผู้ร้องขออีกครั้งหนึ่งเพื่อรับโทษตามคำพิพากษา

มาตรา ๒๕ หากไม่มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ ให้ผู้ประสานงานกลางพิจารณาแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทราบเพื่อดำเนินคดีอาญาต่อบุคคลซึ่งถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนนั้นตามกฎหมายไทยต่อไป

มาตรา ๒๖ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะวินิจฉัยเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศผู้ร้องขอตั้งแต่สองประเทศขึ้นไปให้ส่งบุคคลเดียวกันข้ามแดนไม่ว่าจะในความผิดเดียวกันหรือความผิดต่างกัน ในกรณีเช่นว่านั้นให้ผู้ประสานงานกลางพิจารณาว่าควรส่งบุคคลนั้นข้ามแดนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอรายใดและภายใต้เงื่อนไขอย่างไร หรือจะส่งให้แก่ประเทศผู้ร้องขอนั้นก่อนหลังกันอย่างไร ทั้งนี้ ให้นำเหตุดังต่อไปนี้มาพิจารณาเปรียบเทียบประกอบการใช้ดุลพินิจด้วย

- (๑) ประเทศผู้ร้องขอมีหรือไม่มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศไทย
- (๒) สถานที่กระทำความผิด
- (๓) ความร้ายแรงของความผิดซึ่งมีผลกระทบต่อประเทศผู้ร้องขอและอัตราโทษ
- (๔) ลำดับคำร้องขอที่ได้รับจากประเทศผู้ร้องขอ
- (๕) สัญชาติของผู้กระทำความผิด
- (๖) ส่วนได้เสียและความพร้อมในการดำเนินคดี

(๗) เหตุผลอื่นด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อผู้ประสานงานกลางใช้ดุลพินิจประการใดแล้วให้แจ้งประเทศผู้ร้องขอเหล่านั้นทราบ และดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

มาตรา ๒๗ เมื่อจับบุคคลซึ่งถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนได้แล้ว ไม่ว่าจะได้มีการร้องขอตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจซึ่งจับกุมบุคคลดังกล่าวสอบถามบุคคลนั้นว่าจะยินยอมให้ส่งข้ามแดนหรือไม่

หากบุคคลซึ่งถูกร้องขอตามความในวรรคหนึ่งแสดงความยินยอมให้ส่งข้ามแดนให้จัดทำการแสดงความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรตามแบบที่ผู้ประสานงานกลางกำหนดแล้วให้พนักงานอัยการจัดให้มีการนำบุคคลนั้นไปยังศาลโดยยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลตรวจสอบความยินยอมดังกล่าวโดยพยานหากศาลเห็นว่าบุคคลนั้นได้ให้ความยินยอมโดยสมัครใจ ให้ศาลมีคำสั่งขังบุคคลนั้นไว้เพื่อส่งข้ามแดนตามมาตรา ๒๒ ต่อไป ความยินยอมที่ได้กระทำต่อหน้าศาลแล้วไม่อาจเพิกถอนได้

ในการตรวจสอบของศาล หากบุคคลซึ่งถูกร้องขอนั้นกลับคำให้ความยินยอมซึ่งได้แสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจแล้วนั้น ให้ศาลมีคำสั่งขังบุคคลนั้นไว้เพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒ ส่วนที่ ๒ ต่อไป

มาตรา ๒๘ กรณีที่คดีส่งข้ามแดนอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลไม่ว่าในศาลใดหากบุคคลซึ่งถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนแสดงต่อศาลว่ายินยอมให้ส่งข้ามแดน ให้ศาลงดการพิจารณาและมีคำสั่งให้ขังบุคคลนั้นไว้เพื่อส่งข้ามแดนตามมาตรา ๒๒ ต่อไป

ความยินยอมที่ได้กระทำต่อหน้าศาลแล้วไม่อาจเพิกถอนได้

หมวด ๔

กรณีประเทศไทยร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ประเทศไทยร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนซึ่งความผิดอันเป็นมูลเหตุที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นต้องระวางโทษถึงประหารชีวิตตามกฎหมายไทยแต่ไม่ถึงโทษประหารชีวิตตามกฎหมายของประเทศผู้รับคำร้องขอและรัฐบาลจำเป็นต้องให้คำรับรองว่าจะไม่มีการประหารชีวิตก็ให้มีการเจรจาตกลงเพื่อให้มีการรับรองดังกล่าวได้ ในกรณีนี้หากศาลพิพากษาลงโทษประหารชีวิตให้รัฐบาลดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อให้มีการบังคับตามคำพิพากษาโดยวิธีจำคุกตลอดชีวิตแทนการประหารชีวิต ทั้งนี้ ห้ามมิให้บุคคลนั้นได้รับการลดหย่อนผ่อนโทษไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ เว้นแต่เป็นการพระราชทานอภัยโทษ

มาตรา ๓๐ การร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศผู้รับคำร้องขอมายังประเทศไทยให้พนักงานอัยการหรือหน่วยงานที่ประสงค์จะให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนเสนอเรื่องต่อผู้ประสานงานกลาง

ในกรณีที่ผู้ประสานงานกลางมีคำวินิจฉัยว่าสมควรที่จะจัดทำคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศผู้รับคำร้องขอ ให้ผู้ประสานงานกลางส่งเรื่องให้พนักงานอัยการจัดทำคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนและเอกสารประกอบต่อไป

คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามวรรคหนึ่งและเอกสารประกอบคำร้องให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด

คำวินิจฉัยของผู้ประสานงานกลางเกี่ยวกับการขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ถือเป็นยุติ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีมีมติเป็นอย่างอื่น

การร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศผู้รับคำร้องขอที่มีได้มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศไทย ให้ผู้ประสานงานกลางดำเนินการโดยผ่านวิถีทางการทูต

การร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศผู้รับคำร้องขอที่มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศไทย ให้ผู้ประสานงานกลางดำเนินการตามสนธิสัญญา

มาตรา ๓๑ การปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๐ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน สอบปากคำพยานบุคคล ออกคำสั่งเรียกบุคคลใดมาให้การต่อพนักงานอัยการ และดำเนินการอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร รวมทั้งอาจแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการใดเพื่อประโยชน์ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

คำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นคำสั่งบังคับของพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๕

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

มาตรา ๓๒ บรรดาค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ประเทศผู้ร้องขอ หรือการขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่ประเทศไทย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๓ บรรดาคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ดำเนินการต่อไปตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช ๒๕๗๒ จนกว่าจะเสร็จสิ้นกระบวนการ

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่กฎกระทรวง ระเบียบ หรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้ยังไม่ได้ประกาศใช้ หรือยังไม่มีผลใช้บังคับ หากมีความจำเป็นต้องดำเนินการใดเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้ดำเนินการได้ตามวิธีการและบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช ๒๔๗๒ และสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช ๒๔๗๒ ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนไม่สามารถแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการเป็นเหตุให้การส่งผู้ร้ายข้ามแดนไม่อาจดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพประกอบกับในปัจจุบันหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติของนานาอารยประเทศได้พัฒนาไปเป็นอันมาก สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๓๒ ก/หน้า ๓๖/๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

รวบรวมโดย

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานวิชาการ

สำนักงานอัยการสูงสุด